O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI
INV.№

Milliy tiklanish — millat kelajagi

Milliy tiklanish

Gazeta 1995-yil, 10-iyundan chiqa boshlagan

Har oyda ikki marta chop etiladi

O'zbekiston Milliy tiklanish demokratik partiyasining ijtimoiy, siyosiy, iqtisodiy gazetasi

2005 yil, 23 dekabr, Juma

24 (330) son

2006 йил – Хомийлар ва шифокорлар йили

ИНСОН МАНФААТЛАРИ — ОЛИЙ ҚАДРИЯТ

Ҳомийлик инсон қалби ва юрагидаги энг эзгу туйғуларнинг амалий ифодаси. Бева-бечораларга, етим-есир, мухтож кишиларга кўмак ва ёрдам беришга, одамларнинг дардига ҳамдард бўлишга, савоб ишни кўпроқ қилишга интилган кишилар доимо эъзоз топаверади.

Ўзбекистон Президенти И.Каримовнинг Конституциямизнинг 13 йиллигига бағишланган тантанада сўзлаган нутқида белгилаб берилган вазифалар ҳақида ҳамда «Ҳомийлик - шифокорлик: моҳияти миллий тушунча» мавзусида Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партияси Марказий кенгаши котибияти ва Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги партия фракциясининг кенгайтирилган йиғилишида Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати Абдуғафур Маматов маъруза қилди.

Йиғилишда ЎзМТДП Марказий кенгаши раиси Хуршид Дўстмуҳамедов Марказий кенгашнинг 2005 йилдаги фаолияти юзасидан ҳисобот берди.

Президентимиз 2005 йил бошидаги Олий Мажлис Қонунчилик палатаси ва Сенатининг қўшма йиғилишида «Миллий тикланиш» партияси шаънига «Йиллар ўтар, партияларнинг номлари ўзгарар, фаолияти тўхтаб қолар, аммо «Миллий тикланиш» партияси ва унинг номи боқийдир» деб айтган сўзлари доимо дилимизда. Шундай илиқ фикр билан бирга партиямиз олдида турган вазифалар жуда кўплиги ва бу борада ҳали ишлар кўнгилдагидай эмаслиги ҳам алоҳида таъкидланганди.

Дарҳақиқат, давлат томонидан партияларнинг молиялаштирилиши янада яхшироқ ишлаш, халқ ичига кириб бориш учун имкониятлар берди. Партиямиз фаоллари Президентимиз фармонларидан, ҳукумат қарорларидан келиб чиқадиган вазифаларни амалга ошириш учун ҳаракатда.

Олий Мажлиснинг Қонунчилик палатасидаги партиямиз фракцияси қонун лойиҳалари ва бошқа ҳужжатларни қабул қилишда фаол иштирок этаётир. Ўлим жазосини бекор қилиш, санкция бериш ваколатини судларга ўтказиш бўйича фармонлар моҳиятини жамоатчиликка тушунтириш ишларини олиб борди. Энг қувончлиси, партия аъзоларимиз сони 80 мингтадан ортиб кетди. ЎзМТДП ташаббуси билан Республика Халқ таълими вазирлиги, «Маърифат», «Миллий тикланиш» газеталари ҳамкорликда «Давлат тилифахримиз, ғуруримиз» ижодий иншо танлови ўтказилди.

Шунингдек, «Миллий калом, миллий таом, миллий либос» танлови ва шу каби юзлаб тадбирлар жуда кўтаринки руҳда ўтди. Олий Мажлис депутатлари, Марказий кенгаш аъзолари, таниқли ижодкорлар иштирокида вилоятларда, туманларда учрашувлар бўлди. Жуда кўп хайрия тадбирлари ўтказилди. Партиямиз Марказий кенгаш аппарати ўз манзилига эга бўлди. Хизмат автомашинаси, компьютерлар, мебел жиҳозлари олинди.Партия фаолияти оммавий ахборот воситаларида мунтазам тарғиб қилиб борилаётир. «Миллий тикланиш» газетаси ишини жонлантиришга ҳаракат қилинаётир. Аммо бугун амалга оширилаётган ишларнинг ҳароратини кўтариш лозим. Бошқа партиялар билан рақобат даврида ишларни жонлантириш керак.

«Миллий тикланиш» газетасига обуна уюштириш кўнгилдагидай эмаслиги, газетада танқидий мақолаларнинг камлиги ҳақида фикрлар билдирилди. ЎзМТДП Марказий кенгашининг 2005 йилги молиявий фаолияти юзасидан Марказий кенгаш котиби Мунира Қориева, Марказий кенгаш девони бош ҳисобчиси Райҳон Бобомирзаева ҳисобот берди.

Йиғилишда партия дастури, рамзи ва аъзолик гувоҳномаларининг янги нусхалари муҳокама қилинди. Марказий кенгаш аъзоси, Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати Сарвар Абдуллаев ЎзМТДП ва Ўзбек Миллий академик драма театри ўртасидаги ҳамкорлик битими тўғрисида ахборот берди.

Йиғилишда ЎзМТДП Марказий кенгашининг навбатдаги пленуми кун тартиби тасдиқланди. Ўз-ўзини танқид ва талабчанлик руҳида ўтган йиғилишни ЎзМТДП Марказий кенгаши раиси Хуршид Дўстмуҳамедов олиб борди. Муҳокама этилган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди.

ЎЗ МУХБИРИМИЗ

Умрини эзгуликка бағишлаб яшаган инсонни ҳаётнинг ўзи бебаҳо туҳфалар билан сийлайди. Тошкент туманидаги Охунбобоев номли ширкат хўжалигида яшаб, қарилик гаштини сураётган Эркин Ғуломов ҳам ана шундай бахтга муяссар зиёлилардан бири.

Нўмонжон МУҲАММАДЖОНОВ
сурат-лавҳаси.

Навоий ҳимматининг ҳавоси тегсин

Бобомиз Мир Алишер Навоийнинг шундай пурҳикмат сўзлари бор: «Инсоният боғининг дилписандроқ шажари (дарахти) эҳсондур ва одамийлик қонининг аржумандроқ гавҳари ҳам эҳсондур».

Навоий тарихда энг улуғ саховатпеша, энг улуғ ҳомий номини олган буюк зот бўлган. Олиму шоирларга, санъаткорларга ҳомийлик қилган. Минглаб кишиларга моддий ёрдам берган, истеъдод соҳибларини қаноти остига олган. Мадрасалар, мақбаралар, ҳаммом ва тегирмонлар, боғлар барпо этган. Умрининг охирида эса барча мулки ва маблағларини маърифат масканларига вақф қилиб қолдиришини васият этган.

Суратда: Ўлмас ота Машарипов фарзандлари, набиралари билан.

Асл зотида саховати бор кишиларгина қалбларга меҳру муҳаббат, эзгулик уруғини сепишга қодир бўлади. Саховатли инсон ерни кўкартирадиган, ҳосилга барака киритадиган «ёмғирли» булут, саховати йўқ киши «ёғинсиз» булутдай.

Муҳтож одамларга, ғариб ва бенаво, бева-бечора, етимлар, қаровсиз қолган қариялар, толиби илм бўлганлар ва фақиру ночорларга туҳфа, инъом беришдан кўра савоблироқ юмуш бўлмаса керак.

Хўлқу атворда покиза, камтарин, ҳаммага ўз фарзандидек меҳрибон инсонлардан бири – янгийўллик Ўлмас ота Машариповдир. Мана етмиш беш ёшдан ўтсалар ҳам ҳамон эл-юрт хизматида. Энг азиз неъмат – нон ишлаб чиқариш корхонаси раҳбари. У кишига Янгийўлда кўпчилик ота деб мурожаат қилади. Сабаби бор – у барчага отадек меҳрибон. Ўн бир фарзандининг барчаси олий маълумотли, элнинг ҳурматли кишилари. 36 невара, 11 чевара. Қарангки, Ўлмас ота барча невара-ю чевараларининг исмини ўзи қўйган. Бундай бахт ҳам ҳаммага насиб қилавермайди. Ўз дунёқараши, ўз фикри бор. Айниқса, илмли кишиларни бошида кўтариб юради. Таниқли туркийшунос, навоийшунос олим Алибек Рустамов Ўлмас отани ўзининг ҳаёт устозим ва валинеъматим деб атайди. Бу эътирофнинг ўзи ҳам Ўлмас отанинг қандай ажойиб инсон эканига бир мисол. Дарҳақиқат, Ўлмас ота ҳақида бир неча китоблар ёзилган. Боиси ҳам унинг саховатпеша инсонлиги. У кўрсатган мурувватлар, саховат ва ҳомийлик ишларини санаб, адоғига етиб бўлмайди. Ёзсак, саҳифаларга сиғмайди.

- Президентимиз 2006 йилни «Ҳомийлар ва шифокорлар йили» деб атаб, жуда улуғ иш қилди, - дейди Ўлмас ота Машарипов. – Йилнинг шундай аталиши Навоийдек улуғ ҳомий боболаримиз руҳини шод этади, Хожа Аҳрор Валийдек жаҳонни валийликла нурафшон этган зотларга ҳурмат бажо келтиради. Улар ҳеч қачон дунё тўплашга ҳирс, мол-давлатга меҳр қўймаганлар, аксинча, ҳомийлик қилишга, мурувват кўрсатишга иштиёқманд бўлганлар. Сахийлик инсоннинг энг улуғ зийнатидир. Келгуси йилда шундай зийнатли кишилар барчанинг кўнгилларига шодлик улашаверсин, саховат гулшанидан гулдасталар тутаверсин.

Бизнинг тилагимиз, бир-биридан мўмин-қобил фарзанду зурриётларингиз бахтига доимо соғ бўлинг, Ўлмас ота!

Дилмурод ҚИРҒИЗБОЕВ

ПАРТИЯМИЗ ФАОЛЛАРИ

ИШОНЧНИ ОҚЛАШ КЕРАК

ЎзМТДП Бухоро вилоят Кенгашининг иши кундан-кунга жонланиб бормоқда. Партия фаоллари билан жойларда учрашув ва мулоқотлар ташкил қилинмоқда. Уларда мавжуд муаммолар ҳам ҳал этилаётир. Халқ билан ҳамнафас бўлиш жараёнида партиямиз аъзолари элнинг оғирини енгил қилиш мақсадини биринчи ўринга қўйгани сезилаётир. Шу боис ўтказилаётган тадбирлар бесамар кетмаяпти. Партиямиз сафларига янги аъзолар қабул қилинмоқда, муаммолар ўртага ташланиб, ечими топилмоқда. Ахир одамларнинг ишончини оқлаш керак!

Жондор туманининг «Ҳумин» қишлоқ фуқаролар йиғини «Раҳимобод» аҳоли пунктида учрашув ўтказдик. Тадбир аввалида йиғилганлар ЎзМТДПнинг Низоми билан яқиндан танишишди. Кейинги вақтда қабул қилинаётган фарларнинг ижобаҳс-мунозасавол-жавоби ўтди. Учранинг бир гунинг августирқа ерлари лиги, бу иш киши шуғулги, сув фатоки ёрдамида келиши, хўжалик фермер хўжалигига айлантирилганидан кейин фермерлар бу муаммога эътиборсизлик билан қараётганлиги ҳақида гапиришди. Муаммони ҳал этиш мақсадида фермерлар билан гаплашилди. Улар «Жондор» электр тармоқлари идорасидан қарздорлиги учун электр токи узиб қўйилганлигини айтишди. Аҳвол атрофлича ўрганилди. 35 йил илгари айтилган янги ариқ қазиб, сув келтириш муаммосини ечиш тўғрисидаги таклиф яна ўртага ташланди. Бу масала ҳашар йўли билан ҳал этиладиган бўлди. Орадан кўп вақт ўтмай аҳолининг боши қовуштирилиб, ҳашар ташкил қилинди ва муаммо ўз-ўзидан ечимини топди. Бундай хайрли ишларни партиямиз аъзолари ҳамиша қўллаб-қувватлайди. Янги йилда имкониятларимиздан келиб чиқиб суҳбат ва мулоқотларни тез-тез ўтказиб туришга келишиб олдик.

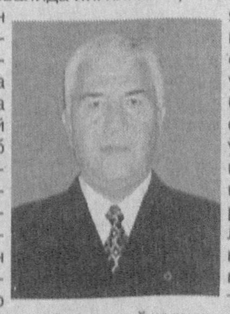

2006 йилингиз хайрли бўлсин!

Убайдулло НАБИЕВ,
ЎзМТДП Бухоро вилояти
Жондор тумани Кенгаши раиси

ҲАРАКАТЛАР АВЖ ОЛАДИ

Баҳодир Саидов Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партияси Қашқадарё вилоят Кенгаши аъзоси. Назорат-тафтиш комиссияси раиси. 2005 йил май ойидан буён ЎзМТДП Шаҳрисабз туман Кенгаши раиси лавозимида фаолият кўрсатмоқда.

У ёшларга хос ғайрат билан ишга киришиб, туман хотин-қизлар қўмитаси, «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати Шаҳрисабз тумани Кенгаши, «Маҳалла», «Нуроний» жамғармалари туман бўлимлари билан жамоатчилик ўртасида қатор тадбирларни ўтказди.

Туманда қисқа вақт ичида 10 дан ортиқ бошланғич партия ташкилотлари тузилди. Партиянинг нашри бўлган «Миллий тикланиш» газетасига обуна ташкил қилишда, оммавий-сиёсий тадбирлар ўтказиш учун ҳаракатлар қилмоқда.

Партия аъзолари сафини салоҳиятли, етук инсонлар билан кенгайтириш, қадрият кечалари, элимиз, халқимиз севган шоирлар, санъаткорлар билан учрашувлар ўтказиш, уларда «Миллий тикланиш» демократик партиясининг дастурий ғояларини таъсирчан тарғиб қилиш йўлларини изламоқда.

— Янги 2006 йил – биз учун ҳомийлик ва халқ саломатлиги учун саъй-ҳаракатлар янада авж оладиган йил, - дейди фаолимиз Баҳодир Саидов. – Албатта, партиявий ишларимизни янги босқичга кўтарамиз. Ёшлик ғайрат-шижоати билан янги ҳаёт марраларини забт этамиз, деб ўйлайман.

Янги йилингиз муборак бўлсин!

ЎзМТДП вилоят ва туман кенгашлари, партия фаоллари ва хайрихоҳлари, муштарийларимиз диққатига!

«Миллий тикланиш» газетасига 2006 йил учун обуна уюштиришда қатнашиб, туман кенгашлари ва фаоллари, хайрихоҳлари, муштарийлари йиллик обуна миқдорини 50 донадан, вилоят кенгашлари эса 200 донадан оширса, ташкил қилган жами обунаси учун ҳар дона газетага 750 сўмдан мукофот пули берилади.

ЎзМТДП Марказий кенгаши «Миллий тикланиш» газетасига жойларда обуна уюштириш, унинг мазмундорлиги ва мундарижасини бойитишга катта ҳисса қўшган партиянинг вилоят кенгашларини йил якунида алоҳида қимматли совғалар билан тақдирлайди.

«МИЛЛИЙ ТИКЛАНИШ» ИНДЕКСИ: 158

ДОИМО ЭЛ АРДОҒИДАСИЗ

Янгийўл шаҳрида ЎзМТДП Тошкент вилояти Кенгаши ташаббуси билан «Ногиронлар куни»га бағишланган «Доимо эл ардоғидасиз» номи остида хайрия тадбири бўлиб ўтди. Тадбирда ЎзМТДП фаоллари ва Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутатлари Шарифа Салимова, Мунира Қориева, Ўзбекистон халқ шоираси, «Саодат» журналининг бош муҳаррири Ойдин Ҳожиева, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими, адиба Олмосхон Аҳмедова, шоира Насиба Дилсўз, «Шарқ булбули» номини олган санъаткор Насиба Сатторова ва Алишер Навоий номидаги опера ва балет театри яккахон хонандаси Ҳотамжон Юлдашевлар иштирок этдилар.

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати Мунира Қориева Янгийўл шаҳар Марказий шифохонасига «Жўрабек» хусусий дорихонаси томонидан тортиқ қилинган тўрт миллион сўмлик хайрия дори-дармонларини топширди. Янгийўл шаҳар ва туман ногирон болалари учун тўрт юз минг сўмлик дори-дармонлар, болаларга совға-саломлар топширилди.

Шоира Ойдин Ҳожиева «Саодат» журнали ҳақида гапириб, журналнинг 1-сони бундан 80 йил муқаддам Янгийўл шаҳрининг «Қовунчи» туманида чоп этилганини таъкидлаб ўтди. Янгийўл шаҳридаги 10 нафар кам таъминланган оилалар 2006 йил учун «Саодат» журналига бепул обуна қилинди. Шоира Насиба Дилсўз ажойиб шеърлари билан тадбир файзига файз қўшди.

Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими, адиба Олмосхон Аҳмедова яқинда Исроил давлатига сафар қилгани, Ўзбекистон халқ шоири Ғафур Ғуломнинг бундан 65 йил муқаддам ёзган «Мен яҳудийман» номли шеъри Исроил ёшлари қалбига чуқур кириб боргани ва у ерда Ғафур Ғулом хотирасига бағишлаб боғ барпо қилиниб, шоирга атаб мармар ҳайкал ўрнатишгани ҳақида сўзлади.

Гулгун РАҲИМОВА

“ЎЗМЕВАСАБЗАВОТУЗУМСАНОАТ - ХОЛДИНГ” компанияси

кириб келаётган

2006 ЙИЛ БИЛАН

муборакбод этади!

Янги йил барчангизнинг хонадонингизга тинчлик,
хотиржамлик ва дастурхонингизга файз-барака, тўкинлик олиб келсин!
Янги йилда боғларингиз болга, қалбларингиз қувончга тўлаверсин!

“ЎЗМЕВАСАБЗАВОТУЗУМСАНОАТ - ХОЛДИНГ” компанияси

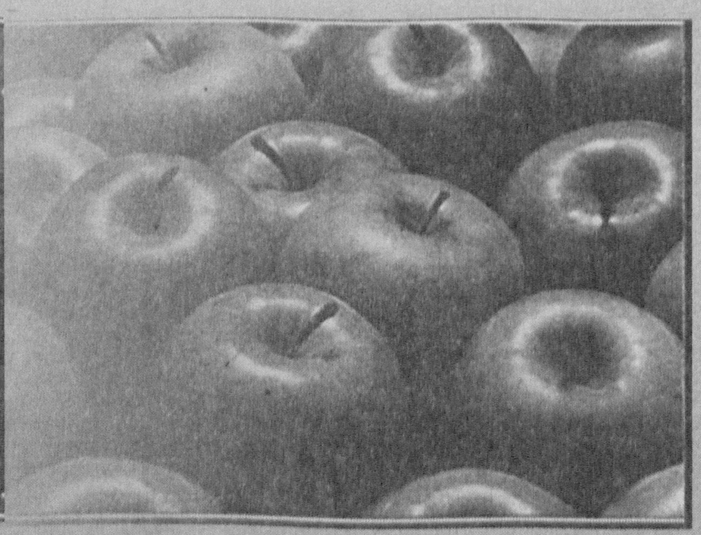

Ўзбекистон мустақилликка эришгач, жаҳонга бетакрор жиҳатлари билан юз тутди. Жумладан, «UZ DAEWOO AVTO» енгил автомашиналари билан ҳам. Бугун «Тико», «Дамас», «Нексия», «Матиз», «Ласетти» номлари билан чиқарилаётган машиналар халқаро йўлларни яшнатиб елмоқда.

"САМАРҚАНДАВТОТЕХХИЗМАТ"

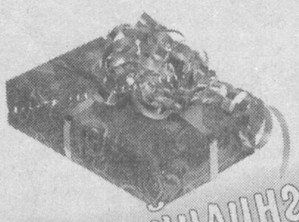

Янги йилингиз муборак, йўлларингиз равон, манзилингиз нурли бўлсин, азиз юртдошлар!

«Самарқандавтотеххизмат» акционерлик ҳудудий уюшмаси жамоаси

Орзуларингиз ушалсин!

АТ «ПАХТАБАНК» БУХОРО ВИЛОЯТИ ЖОНДОР БЎЛИМИ

АТ «Пахтабанк» Бухоро вилояти Жондор бўлими юртдошларимизни кириб келаётган Янги йил билан мубораквод этади.

«Пахта банк» фаровонлигингиз калитидир

«ПАХТАБАНК» САМАРҚАНД ВИЛОЯТ БОШҚАРМАСИ МАМЛАКАТИМИЗНИНГ ГУЛЛАБ-ЯШНАШИ УЧУН ИСЛОҲОТЛАРНИ ИЗЧИЛ ДАВОМ ЭТТИРАЁТГАН МУСТАҚИЛЛИК ФИДОЙИЛАРИ БИЛАН ҲАМИШАГИДЕК ЯНГИ ЙИЛДА ҲАМ ҲАМНАФАСДИР.

Бизнинг банк сизнинг хизматингизда!

Акциядорлик тижорат «Пахтабанк»нинг Самарқанд вилояти бошқармаси

"САТУРН"

Дунёни узук деб билсак, унинг гавҳари бўлмиш Самарқанд шаҳрида фаолият кўрсатаётган «САТУРН» ишлаб чиқариш савдо фирмаси жамоаси мустақил юртимиз аҳлини янги 2006 йил билан қизғин қутлайди.

«САТУРН» ИМКОНИЯТЛАРИ:

- Қурилиш учун зарур бўлган исталган материал мавжуд.
- Фирма буюртмалар асосида ҳам ишлайди.
- Савдо чакана ёки улгуржи тарзда амалга оширилади.
- Юк харидорнинг истагига кўра манзилга элтиб берилади.

Манзил: Самарқанд шаҳри, Ҳикматилло Асадов кўчаси, 9-уй. Тел: 8 3662 23-89-22

Улкан қурилишлар майдонига айланган мамлакатимизда бири-биридан гўзал, бетакрор иншоотлар қад ростлайверсин.

Мамлакатимизда ишлаб чиқарилаётган материаллар, турли мосламалар, газ, сув, электр тармоқлари монтажи учун барча воситалар, пайвандлаш материалларига бўлган талабингизни тўлиқ қондиришга кафолат берамиз.

Жамоа номидан
Фирма директори
Мамажон МУҲИТДИНОВ

• *Бозори қизиган гаплар*

«ЯХШИ НИЯТ» ҚОБИҒИДАГИ «ЎЙИН»ЛАР

ёхуд «Жокер» орзуларимизга қанот бўла оладими?

Худо яратган бандасини ҳалол меҳнат билан яшашга, эзгу аъмолларга, ўзидан яхши ном, фозил фарзандлар қолдиришга даъват этади. «Сендан ҳаракат, мендан баракат», дейди. Ҳадиси шарифларда ҳам яратувчилик, бунёдкорлик, ризқу насибани ҳалол меҳнат билан топиш раво эканлиги бот-бот зикр этилади. Улуғ боболаримиз ҳам ҳар қанча машҳур, пиру устоз бўлишмасин, бир ҳунарнинг этагини тутишган. Махдуми Аъзам Даҳбедий богдорчиликда янги навлар яратганлар. Ҳожа Аҳрори Валий эса доимо меҳнатни улуғлаган. Меҳнат ҳамиша шундай қадрли ҳисобланган. Осмондан чалпак ёғишини кутиб ётиш, бойийман деб турли ҳийла-ю, найрангли ўйинларга берилиш кам деганда вақтни елга совуриш билан баробар.

Аксарият бозорларда «Қизилини топсангиз, сизники...» деган ўйин бор. Бу ўйин 4-5 кишидан иборат «кўзбойлағич»лар томонидан ижро этилади. Ўйинга қизиқиб қолганларнинг кўпчилиги буни англамайди. Шу боис бу ўйин узоқ йиллардан буён яшаб келмоқда ва ундан ютуқ билан чиққан «ўлжа»ни ҳали учратган эмасмиз. Аслида ҳам бундай турли-туман қимор ўйинларида, қартабозликда ҳамиша муғомбирликнинг қўли баланд келиб, соддалик (очиқроғи, лақмалик) чув тушиб келган. Ҳозир бундай ранг-баранг ўйинларнинг бозори, айниқса, қизиган. Бири биридан ошиб тушадиган лотереябозликларни айтмайсизми? «Ўзлотто», «Спортлотто», «Жек-Пот», «Жокер», «F1» ва яна аллanимабало ёмғирдан сўнгги замбуруғлар каби бодраб, кўпайиб, бозори қизиб бораётган ўйинларни кузатиб ўтириб, одам на кулишини на ўлишини билади. Бошиданоқ айтиб қўяй, мамлакат миқёсидаги тадбирларни, катта харажат талаб қиладиган юмушларни, айрим соҳаларни ривожлантиришни назарда тутиб, вилоятлар ва республика миқёсида чиқариладиган манфаатли, мақсадли лотереяларни қўллаймиз ва қутлаймиз.

Бизнинг мулоҳазаларимиз шахсий ва у муаммонинг бошқа жиҳати ҳақида. «Дардни яширсанг, иситмаси ошкор этади», деган гап бор. Шундай экан, ҳозирги аҳволимизни хаспўшлашдан нима наф? Демоқчимизки, топиши орзу-ҳавасларига етиб-етмаётганлар орасида кутилмаганда «бойиб кетишдан» умидворлар қанча. «Ол, қулим» деса, деб хом хаёл суриб, энг сўнгги сўмини ҳам нонга эмас, лотереяга совураётганлар қанча. «Орзуларимиз қаноти билимдир», деб кўксимизга урамиз. Лекин талабалар орасида «Жокер – орзуларимиз қаноти» дегувчилар ҳам топилмоқда. Наҳотки «Ўзлотто» бизни тўкин ҳаёт сари элтса? Бахтли онларни тўхтамай улашаверса? «F1 – чинакам имконият», «Лаҳзали Ўзлотто – омад чархпалаги» дея ҳар куни зангори экран орқали тинимсиз ташвиқот юритишнинг оқибати эмасми, бу?! Германияда тайёрланган «Бахт қуши» лотереяси бизга беҳисоб бойлик олиб келишига ишониб, барча юмушларимизни йиғиштиришимиз керак эканда?!

«Ҳа, шундай жиловдан чиқиб кетган ўйинлар миллионлаб хонадонларнинг иқтисодига зарба бериш билан таълим-тарбия ишига ҳам салбий таъсир етказмоқда», - дейди СамДУ профессори, фуқаролик жамиятини ўрганиш институти Самарқанд филиали раҳбари Жўрақул Баҳронов. «Мен «Спортлотто» ўйинига қизиқиб қолиб, йиллар давомида шаҳарга қатнадим. Ҳар ҳафта 5-10 талаб чипта олардим. Хаёлимда шу гал, албатта ютуқ чиқадигандек туюлаверарди. Қисқаси, уйдагилар бундан норози бўлишди. Охири англаб етдимки, бу ўйинларнинг қимордан фарқи йўқ экан. Сабоқ шу бўлдики, набираларимнинг алдоқчи ўйинлардан узоқроқ бўлишларини истайман», - дейди куйиниб Оқдарё туманидаги Ҳамоз Пиримқулов номли ширкат хўжалиги, Қоратери қишлоғида яшовчи Мелик бобо Мўминов.

Дарҳақиқат, ўйинлар гиёҳвандликка ўхшаб кетади. Иродаси суст кишиларни тез жалб этади, ўта юқумли. Меҳнат қилмай фароғатда яшашни орзу қилиб юрганларни осонгина бўйсундириб олади.

Масалани жиддийроқ ўрганиш асносида ойдинлашиб қолдики, лотереянинг мўмай даромадидан манфаатдор бўлиб келаётганлар радио, телевидение, матбуот саҳифаларини забт этишга ҳам қаноат қилмасдан, ойлик маошлари, пенсия, нафақаларнинг маълум қисми ҳисобига чипталарини тарқатишни ҳам йўлга қўйиб олишган экан. Бундай ҳолнинг мамлакат миқёсида илдиз отиб улгурганини, норозиликлар, арз-додлар, шикоятлар тобора кўпайиб бораётганини «Ўзбекистон почтаси» ОАЖ бош директори имзоси билан жамиятнинг барча филиаллари директорларига (21.02.05) йўллаган расмий хатидаги мана бу сатрлар ҳам далиллайди: «Почта алоқа тармоқлари ва алоқа бўлинмалари орқали лотерея билетларини сотиш жорий йилнинг 1 мартидан бошлаб қатъиян тўхтатилсин».

Кўриниб турибдики, масала анча жиддий тус олган ва у ҳамон давом этмоқда. Бундай аҳволдан эса Ўзбекистон Республикаси меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги ҳам яхши хабардор. Вазир О.Обидов имзоси билан «Ўзбекистон почтаси» ОАЖ раҳбариятига йўлланган мурожаатнома (26.01.05) шундан далолат беради.

Буни қарангки, бир куни бутун умрини болаларни тарбиялашга бағишлаб, кўз нури, юрак қувватини сарфлаган, бироқ одмигина яшаб келаётган ўқитувчи ёқа ушлади. Ярим аср далада кетмон урган, рўзғорини аранг тебратиб келаётган деҳқон бўшашиб, ўтириб қолди. Негаки, қишлоқдошлари бўлса ҳам бирор ишнинг этагини тутмаган, тўй-маъракаларда доим жанжал чиқариб юрадиган, элга отнинг қашқасидек танилиб қолган бир безори бирдан катта бойлик эгаси бўлиб қолган эди! Кечагина чориғини судраб юрган ишёқмас орадан сал ўтмай данғиллама уй сотиб олди! Ўзига, ўғлига машина, ижарага бешта «Дамас»! Банкка қўйган омонатининг фоизи ҳисобидан ойига 1,5 миллион сўм олиб турадиган бўлибди.

- Лотерея ўйинларини ихтиёрий равишда ўтказиш керак. Уни ҳаётимизга сердаҳмаза ташвиқотлар орқали зўрлаб киритиш яхши эмас. Нафақа, ёрдам пуллари ҳисобидан мажбуран лотерея қўшиб бериш қаердан келиб чиқди? Келиним Мавлонова Мадина 16 ёшга тўлмаган 2 нафар боласи учун ойига 9400 сўм олади. Шу йилнинг октябр ойида почта ходими «Бир лаҳзада 25 миллион сўм ютасиз», деб баҳоси 200 сўм бўлган «Тақдир инъоми» лотереясидан 2 дона қўярда-қўймай бериб кетди. Бундай одамни ҳоли-жонига қўймайдиган тиқиштиришлар оддий ҳолга айланиб бормоқда, - дейди Челак шаҳри Ш.Рашидов кўчасида яшовчи кекса нафақахўр Зиётдин бобо Мавлонов. У кишининг гапи тўғрилигини «Тақдир инъоми»дан ноумид қолган саксон ёшли Сайидхон бобо Шарипов (Муқимий кўчаси 2-уй), етмиш уч ёшли Абдулазиз бобо Бўлманов (Пахта заводи 2-боши берк кўча), Мақсуда опа Кўчиева (Қудрат Одилов кўчаси 68-уй) сингари яна неча ўнлаб нафақахўрлар тасдиқлашди.

Ўктам ҚУРБОНОВ,
«Миллий тикланиш» мухбири

• *Ёшлар минбари*

ОРЗУЛАРИ БИР ОЛАМ

«Ўзидаги истеъдоднинг мўъжизаларини топишдан завқланиб яшаган одам энг бахтли одамдир» деган инсон нақадар ҳақ. Ҳа, ўзини кашф этиб яшаш ҳар доим ҳамма одам учун ҳам қизиқарли бўлган. Инсон қайсидир соҳага иқтидори борлигини қанча тез англаса, шунча тез ўзини танийди. «Инсоннинг қўли гул», дейдилар. Шунинг учун бўлса керак, меҳнати, ўша гул қўли, қалами, қадами билан дунёни гулга кўмишга интилади инсон.

Паркентда зиёлилар оиласида туғилиб-вояга етган Муҳайё ҳам бир олам орзулари билан дунёни тушунишга интилаётган қизларимиздан. Партиямизнинг энг ёш аъзоларидан бири бўлган Муҳайёнинг шеърий машқлари, қатралари, кичик ҳикоялари ҳам самимий, дилга яқин. Муҳайёда бўш вақтнинг ўзи йўқ. Сабаби, у ҳамиша ўқийди, изланади, севимли машғулотлари билан шуғулланади. Тикаётган либосларига кўнглидаги истакларини моҳирона кўчириб бераётган бу қиз тинимсиз меҳнат ва интилишлар ортида янги бахт эшиги борлигига ишонади.

Миллийлик билан замонавийликни бир либосга сингдира олиш қобилияти унинг истакларини рўёбга чиқара бошлади. Муҳайёнинг «Санам» кутубхонаси сериясида чоп этилган «Либосларда камалак жилоси» номли китобчаси ҳам унинг ўзига хос иқтидор соҳиби эканлигини кўрсатиб турибди. Яқинда Муҳайёнинг ЎзМТДП Марказий кенгаши ташаббуси билан ўтказилган «Миллий калом, миллий либос, миллий таом» мавзуидаги танловнинг вилоят босқичида ғолиб бўлганлигини эшитдик. Муҳайё бу йил мактабни тамомлади, таҳсил олиш учун эса Тошкент Давлат санъат институтининг «санъатшунослик журналистикаси» факультетини танлади. Ҳозир у талаба. Муҳайёнинг ёруғ орзу-истаклари аста-секин амалга ошаяпти. Покиза ниятлар оғушида яшаб, ижод сирларини англашга интилаётгани учун унга табриклагимиз келди.

Болалик

Хаёлнинг тор йўлакларидан
Ўйнаб-кулиб ўтди болалик,
Умрим олтин деворларига
Излар солиб кетди болалик.

Завққа тўлиб, чопиб юрганим,
Тупроқлари чангиган кўчам,
Қайга кетдинг, қайга йўқолдинг
Ёғочлардан ясалган уйчам?

Алла айтдим: «Кўзлари мунчоқ...»
Кўлларимда қўлсиз кўғирчоқ,
Болаликнинг йўллари гўзал,
Болаликнинг тонглари оппоқ.

Кейин устоз қўлимдан тутиб
Ҳарф ўргатди, дилдан севиндим.
Ортда қолди ўқувчилик ҳам,
Қайлардасан, сени соғиндим!

Муҳайё Мухторова

«ОШИҚ» ҚОЧОЛМАДИ

Қозон шаҳрида яшовчи бир тадбиркор аёл Туркияга қилган саёҳати чоғида келишган ғрузин йигити билан танишиб қолади. Уларнинг денгиз бўйидаги учрашувлари бора-бора севгига айланиб, беқарор ошиқлар охири тақдирларини боғлашга қарор қилишади. Энди уларни ўйлантираётган масала қайси шаҳарда яшаш эди. Ниҳоят аёл йигитни Қозон шаҳрида яшашга кўндиради. Ҳаёт ўз меъёрида давом этарди. Дунёда гўё улардан бахтиёр инсон йўқ эди.

Кунларнинг бирида аёл уйга қайтди-ю, ҳайратдан ўзини йўқотиб қўйди. Маълум катта пул сақланадиган сейфни бўшатиб, жами 14.500 доллар ва 16.000 еврони ўмариб кетганди. Алданиб қолган аёл милицияга мурожаат қилди. Бир йилга яқин вақт ичида ҳеч қандай натижага эриша олмади. Охири пулини қайтариб олишдан умидини узиб қўя қолди.

Аммо бир куни товламачи бошини эгганча аёлнинг олдига қайтиб келди. Сабаби, у расмийлаштирилмаган катта пул билан ўз юртига қочиб кетаётган вақтида божхона ходимлари томонидан ушланиб, пуллари вақтинча олиб қўйилганди. У чорасиз қолиб, «қадрдон» уйига қайтганди. Меҳр кўзда, деб бежиз айтишмас экан. Аёл уни кечирди. Ҳар эҳтимолга қарши милицияга унинг қайтганлиги ҳақида хабар берди. Ниҳоят, пулнинг бир қисмини қайтариб олишга ҳам муваффақ бўлди. Суд товламачини шаҳардан чиқиб кетмаслик шарти билан озод қилди.

М.РАҲМАТОВ
тайёрлади.

Қор соғинчи

Янги йилга қор ёғса, яхши бўларди-да...

АЖАБ ОЛАМ

Кук жангда вафот этган

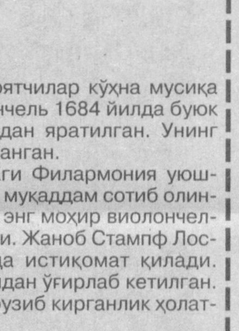

Британиялик тадқиқотчи Жеймс Кук ҳақида турли тахминлар мавжуд. У 1779 йили Сандвичлар(Гавай) оролида нотаниш кимса томонидан отилган камон ўқидан вафот этган. Ҳозирда бу камон ўқи Австралия музейида сақланмоқда. Бироқ яқинда ўтказилган текширув натижаларига кўра, бу ўқнинг буюк денгизчига ҳеч бир алоқаси йўқ экан. Бу бир оддий афсонагина, холос. Афсонанинг ўзи 1824 йилда туғилган. Шунда гавайийлик ҳукмдор Камехамеха ўлими олдидан бу ўқни лондонлик жарроҳ Уильям Эдамсга жўнатган. У Кукнинг рафиқасига қариндош эди. Жаноб Эдамснинг тушунтиришича, ўқ сайёҳнинг қинидан суғуриб олинган. Кук оролликлар билан тўқнашув оқибатида қурбон бўлган. XIX аср охирида камон ўқи Австралия музейига тақдим этилган.

Эйнштейннинг кундалиги

АҚШдаги Принстон университетининг кутубхонасидан ноёб кундаликлар топилди. У машҳур физик Альберт Эйнштейн ҳаётининг сўнгги 1,5 йили ҳақида батафсил маълумотларни беради.

У олимнинг яқин дўсти Йоханна Фантова томонидан ёзилган бўлиб, улар 1929 йилда Берлинда танишишган ва 25 йил давомида яқин алоқада бўлишган. Маълумотномада 200 дан зиёд ёзувлар жой олган бўлиб, улар буюк физикнинг кундалик машғулотлари, илмий мавзулардаги фикрлари, сиёсий қарашлари ва кундалик муаллифига аталган шеърлардан иборат. Фантованинг ёзишича, Эйнштейн ўзини атом бомбаси яратилишида қисман масъулиятли деб билган ва бу уни қаттиқ азоблаган. Режага кўра, бу манба Принстон университети журналида чоп этилиши кўзда тутилган.

Қимматбаҳо виолончель

Лос-Анжелесда номаълум жиноятчилар кўҳна мусиқа асбобини ўғирлаб кетишди. Виолончель 1684 йилда буюк уста Антонио Страдивари томонидан яратилган. Унинг қиймати 3,5 миллион еврога баҳоланган.

Мусиқа асбоби Лос-Анжелесдаги Филармония уюшмасининг мулки ҳисобланиб, 30 йил муқаддам сотиб олинганди. Уни чалиш филармониядаги энг моҳир виолончелчи Питер Стампфга топширилган эди. Жаноб Стампф Лос-Анжелеснинг Лос-Фелиз туманида истиқомат қилади. Мусиқа асбоби эса айнан унинг уйидан ўғирлаб кетилган. Полициячилар томонидан ҳеч бир бузиб кирганлик ҳолатлари қайд этилмаган.

Ҳозир дунёда Антонио Страдивари ясаган 350 та мусиқа асбоби сақланиб қолган бўлиб, улардан 60 тасини виолончеллар ташкил этади.

Ёстиқ ўрнига тимсоҳ

Одамлар уйларида нималарни боқмайди, дейсиз. Таиландлик Прэйун Тонгджорн олти йилдан бери уйида тимсоҳ боқиб келмоқда. Жониворга Ай-Ханг деб ном қўйиб олган. Унинг айтишича, Ай-Ханг уйни қўриқлаши учун яхшигина соқчи вазифасини ҳам бажараркан. Уни сақлашга топган жойини қаранг, тимсоҳ ўғли билан бир хонада туради. Бу ҳам етмагандек, ўғли кечалари ёстиқ қилиб олади. Ҳар куни тимсоҳ икки килограммдан кўпроқ гўшт ейди.

Бир марта уй эгаси жаҳл қилиб, бир неча кун тимсоҳга емиш бермаган. Шунда ҳам тимсоҳ соҳибларига ҳужум қилмаган, фақат оғзини катта-катта очиб уларга эргашиб юраверган. Бу унинг овқат сўрагани бўлса керак-да.

Маош мўйловга қараб белгиланади

Биз ҳинд киноларида шўртик кийган мўйловли миршабларни кўриб кўзимиз ўрганиб қолган. Маълум бўлишича, уларнинг мўйлов қўйишлари бежиз эмас экан. Андҳра-Прадеш штатида мўйлов қўйган миршабларга эътибор катта бўлиб, ҳатто уларнинг мўйловлари борлиги учун қўшимча иш ҳақи тўланаркан. Бу фикр Бхопал шаҳри полиция бошлиғидан чиққан бўлиб, у одамлар мўйловли ходимларига алоҳида ҳурмат билан қараётганликларини сезиб қолган. Агар миршабнинг мўйлови узун бўлиб, тепага қайрилган бўлса, унинг ошиғи олчи, деяверинг.

Бебаҳо телефон

Дунёда энг қиммат турадиган уяли телефон Австрияда яратилди. Унинг корпуси соф тилладан бўлиб, устига уч мингта мовий жавоҳир ўрнатилган. Ушбу буюртма заводлардан бирининг эгаси талабига кўра яратилган, ҳозиргача унинг баҳосини 500 минг фунт деб баҳолашяпти.

Бундай алоқа воситаларини музейга қўйса арзийди. Қизиқ, заргар Питер Алоиссон ясаган бундай ноёб ва қимматли буюмга харидорлар ҳам етарли экан. Заргарнинг айтишича, у йилига унтагача шундай буюртмани бажаришга улгурган. Яна у 20 миллион фунтлик уяли телефон ясаш ҳам қўлидан келишини айтган.

Г.ДИЛМУРОДОВА таржимаси.

Собир Раҳимов тумани ҳокимияти томонидан рўйхатга олинган «OMADLI HAMROX» хусусий корхонаси «OMADLI HAMROX» масъулияти чекланган жамиятига ўзгариши муносабати билан даъволар 334–48–79 телефони орқали қабул қилинади.

Óðãóÿíûé âî ñ.ïðàâ ¹ 10-01/10946 îò 24.02.93 Ïðàâà ñîáñòâåííîñòè Êîíàøâà Íèãìàòæîíà íà êâàðòèðó ñ+èòàëè íà äâóõêîìíàòíûé.

Milliy tiklanish
Муассис: Миллий тикланиш демократик партияси

Бош муҳаррир: Иброҳим ҒАФУРОВ | Бош директор: Дилмурод ҚИРҒИЗБОЕВ

Таҳрир ҳайъати:
Қаландар АБДУРАҲМОНОВ, Хуршид ДЎСТМУҲАММАД, Раъно ЗАРИПОВА, Хайринисо МИРЗАЖОНОВА, Шарифа САЛИМОВА, Абдунаби СИДДИҚОВ, Жаннат ТОШМАТОВА, Олим ЎСАРОВ, Мунира ҚОРИЕВА

Газета 014-рақам билан рўйхатдан ўтган. Буюртма: Г – 225. Ҳажми 2 босма табоқ. Адади 1502 Сотувда эркин нархда

Газета IBM компютерида терилди ва саҳифаланди. Саҳифаловчи: Шерзод ҲАЙИТМУРОДОВ

Босишга топшириш вақти 20.00 Нашр кўрсаткичи – 158

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32 уй

Телефонлар: қабулхона – 133-67-51, 136-56-29, бўлим – 136-58-80, реклама ва эълонлар бўлими – 136-58-73

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди. Манзили: Тошкент шаҳри, Буюк Турон кўчаси, 41-уй

Босишга топширилди 20.00

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI
INV.№

Янги йил — янги айёмлар муборак!

Milliy tiklanish — millat kelajagi

Milliy TIKLANISH

2006 yil, 4 yanvar, chorshanba, 1-2 (331-332)-son. Haftalik gazeta. Gazeta 1995-yil, 10-iyundan chiqa boshlagan. O'zbekiston "Milliy tiklanish" demokratik partiyasining ijtimoiy, siyosiy, iqtisodiy gazetasi

САХИФАЛАРНИ ВАРАКЛАГАНДА

- Ўрнингиздан туринг, суд келяпти!..

Мехри темир панжара ортида ҳам худди ўша-ўша... бағоят гўзал эди. Шу топда унинг рангпар юзига қараб, болалигимда кўрган яна бир фильмни эсладим: «Чангда қолган гул»... Аммо бу мудҳиш ҳилқатни ҳозир чангда қолган гулга муқояса этиб бўлмасди.

5-бет

«ЛАНГУР-ЛУНГУР» нимани англатади

- Нимасини айтасиз, хоразмлик халфа қизларнинг ҳаё-ибоси қолмабди. «Лангур-лунгур» қўшиғини эшитиб, оғзим очилиб қолди...

6-бет

ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚИГА ЯНГИ ЙИЛ ТАБРИГИ

Азиз ватандошлар!

Муҳтарам отахон ва онахонлар, опа-сингиллар, дўстларим, биродарларим!

Мана шу файзли ва шукуҳли дақиқаларда барчангизни янги - 2006 йил билан қизғин мубораксбод этаман ва сизларга қалбимдаги эзгу тилакларимни, самимий меҳр ва ҳурматимни билдиришдан бахтиёрман.

Янги йил арафасида, табиийки, барчамиз якунига етиб бораётган 2005 йилнинг ўзимиз ва оиламиз, халқимиз ва мамлакатимиз ҳаётидаги ўрни ва аҳамияти, моҳиятини беихтиёр хаёлимиздан ўтказамиз.

Ҳеч шубҳасиз, ўтиб бораётган йил эл-юртимиз ҳаётида чуқур из қолдираётган йил бўлиб қолиши муқаррар.

Ўтган вақт мобайнида эзгу мақсадларимиз сари - юртимизда барқарорликни сақлаш, ҳаётимизни янгилаш, йўлимизда тўсиқ бўлиб турган асоратлардан воз кечиш, демократик давлат, очиқ фуқаролик жамиятини барпо этиш, эркин ва барчамизга тенг имкониятлар яратиб бераётган иқтисодиётимизни ривожлантириш, мустаҳкам қадриятларимизга мос маънавиятимизни юксалтириш йўлида янги қадамлар қўйдик.

Мамлакатимиз тараққиётининг мезони бўлмиш ислоҳотларни янада чуқурлаштириш, юртдошларимизнинг мулкка эгалик ҳиссиётини кучайтириш, тадбиркорлик ва ишбилармонлик, бизнес ва фермерлик ҳаракатига равон йўллар, кенг имтиёзлар очиб бериш, тўпланиб қолган ижтимоий муаммоларни ечиш, аҳоли турар жойларини обод этиш ва коммунал хизматни тартибга солиш каби масалаларда амалга ошираётган саъй-ҳаракатларимиз ўз самарасини бермоқда.

Бунинг тасдиғини мамлакатимиз ривожида, аввалambор иқтисодиётимиз барча етакчи соҳа ва тармоқларининг барқарор ўсиш суръатларида, юртимизга кенг кўламда кириб келаётган инвестиция ва сармояларда, замон талабига жавоб берадиган янги корхона ва ижтимоий иншоотлар, лицей ва коллежларда, бошқатдан қурилган ва таъмирланган мактаб ва шифохоналаримизда, улкан ободончилик ишларимизда - мухтасар қилиб айтганда, шаҳар ва қишлоқларимиз, бугунги ҳаётимизнинг қиёфаси кундан-кунга очилиб бораётганида кўриш қийин эмас.

Айниқса, ризқ-рўзимиз манбаи бўлган қишлоқ хўжалиги, пахтачилик ва ғаллачилик тармоқларида қўлга киритган юксак марраларимиз, албатта, барчамизни қувонтирмасдан қолдирмайди.

Бу ҳаракатларимизнинг пировард натижаси аҳолимизнинг реал даромадлари жорий йилда қарийб 22 фоизга, ойлик иш ҳақи, пенсия, стипендия ва нафақалар ўртача 40 фоиз ўсишида намоён бўлди.

Албатта, якунига етиб бораётган йил биз учун осон бўлмади. Кундалик ҳаётимизда, иқтисодий ва ижтимоий муаммоларни ечишда кўпгина қийинчиликларга дуч келдик.

Ёвуз мақсадларни кўзда тутиб уюштирилган тажовузкор террорчи чиқишларни бартараф этишга, юртимизга қарши четдан ташкил қилинган ҳамла, бўхтон ва туҳматларни бошимиздан кечиришга тўғри келди.

Яратганимизга минг шукроналар бўлсинким, мана шундай ўта таҳликали ва оғир вазиятда биз юртимизда тинчлик ва осойишталикни сақлашга, ғаразли хуруж ва офатларни енгишга эришдик.

Ўзбекистонни олиб бораётган мустақил сиёсатидан қайтариш, бизни кимгадир қарам қилиш ҳаракатлари беҳуда, пуч эканини намоён этдик.

Қадрли дўстлар!

Кириб келаётган янги йилда биз истиқлолимизнинг ўн беш йиллик қутлуғ тўйини нишонлаймиз, яъни, шарқона ҳикматга кўра, айни навқиронлик, балоғат палласига қадам қўямиз.

Йиллар, замонлар ўтади, балки бугун содир бўлган кўп воқеа ва ҳодисалар хаёлимиздан кўтарилиши мумкин. Лекин яхшилик ва сахийлик, олижаноблик ва меҳр-оқибат ҳеч қачон унутилмайди.

Биз миллий қадриятимиз бўлган бундай пок туйғуларни доимо асраб-авайлашимиз, азиз фарзандларимизни ҳам шундай эзгу фазилатлар соҳиби этиб тарбиялашимиз керак.

Юртимизда «Ҳомийлар ва шифокорлар йили» деб эълон қилинган 2006 йил айнан шу каби юксак интилиш ва ҳаракатларга ундайди. Ишонаманки, бундай даъват шу мўътабар заминда яшаётган, миллати, тили ва динидан қатъи назар, барча ватандошларимиз қалбидан чуқур жой топади.

Шу маънода, инсон ва унинг манфаатларини таъминлаш, ижтимоий ёрдамга муҳтож қатламларга доимий эътибор ва кўмак бериш, жамиятимизда ўзаро ҳамжиҳатлик, мурувват ва бағрикенглик муҳитини янада мустаҳкамлаш, аҳолимиз учун муносиб турмуш шароитини яратиш, элюрт фаровонлигини оширишга масалалари янги йилда ҳам биз учун долзарб ва устувор вазифа бўлиб қолаверади.

2006 йил давлат бюджетида белгилаб қўйилганидек, ишчи ва хизматчиларнинг умумий иш ҳақи, шунингдек, стипендия, пенсия ва нафақалар миқдорини 33 фоизга ошириш кўзда тутилмоқда. Яқинда қабул қилинган қарорларни инобатга оладиган бўлсак, ўқитувчи ва шифокорларнинг ойлик иш ҳақи, индексацияни қўшиб ҳисоблаганда, ўртача 1,5 марта ортади.

Буларнинг барчаси халқимизнинг кундалик ҳаётида ўзининг ижобий таъсирини кўрсатиши, янги йилимизнинг янада мазмунли бўлишига ҳисса қўшиши шубҳасиз, албатта.

Табиийки, бундай юксак мақсадларга эришишнинг асосий шарти ва гарови - аввалambор ўз юртимиз ва хонадонларимизда тинчлик ва барқарорликни асраш, хавфсизликни таъминлаш билан боғлиқ эканини, доимо ҳушёр ва огоҳ бўлишимиз зарурлигини ён-атрофимиздаги, дунёдаги мураккаб вазият яққол кўрсатиб турибди.

Муҳтарам юртдошларим!

Мана шу қувончли лаҳзаларда бетакрор диёримизнинг узоқ-яқин шаҳар ва қишлоқларида янги йилни катта орзу-умидлар билан кутиб олаётган сиз, азизларни, бутун Ўзбекистон аҳлини яна бир бор чин қалбимдан қутлайман.

2006 йил барчангизга, сиз, қадрдонларимга бахт ва омад олиб келсин!

Юртимиз тинч, халқимиз омон бўлсин!

Хонадонларимиздан файзу барака аримасин!

Янги йил барчамизга муборак бўлсин!

Ислом КАРИМОВ,
Ўзбекистон Республикаси Президенти

Бахт-омад, қут-барака, тинчлик тилаймиз!

Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партияси Марказий кенгаши табриги

Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партияси Марказий кенгаши барча ҳамюртларимизни янги йил айёми билан мубораксбод этади. Партиямизнинг ҳар бир аъзоси, фаоллари ва хайрихоҳларига миллий ҳамда умуминсоний қадриятларни тиклаш, миллий истиқлол ғояларини кишилар онгида қарор топтириш, ёшларни маънавий-маърифий қадриятларимиз, илғор дунёвий қарашлар руҳида тарбиялашдек муҳим вазифаларни амалга оширишларида куч-ғайрат тилайди. Ғоя бор жойда нур бор. Зиёлилар армияси сафларининг кенгайиб бораётгани, партиямиз аъзолари сонининг саксон минг нафардан ортиб кетди. 2005 йил партиямиз аъзолари ҳаётида ўсиш, мақсадлар сари интилиш йили бўлди. Бу йилда жойлардаги партия кенгашлари иши янада жонланди, партиямиз сафига янги аъзолар қабул қилинди. 2006 йилда ҳам сафларимиз янада кенгаяди деб умид қиламиз.

Янги йил барчангизга янги қувончлар олиб келсин!

ЎзМТДП Марказий кенгаши

Партия ҳаёти

Ютуқлар гарови

Яқинда ЎзМТДП Хоразм вилоят кенгаши фаоллари иштирокида котибиятнинг кенгайтирилган йиғилиши ўтказилди.

Вилоят хўжалик суди мажлислар залида ўтказилган йиғилишни партиянинг вилоят кенгаши раиси Б.Бобожонов қисқача кириш сўзи билан очди ва сиёсий партиянинг жамиятда тутган ўрни, ҳамда олдига қўйган асосий вазифалари тўғрисида гапирди.

Кенгаш ишида Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлис Қонунчилик палатасида ЎзМТДП фракцияси аъзоси, Марказий Кенгаш котиблари Раъно Зарипова ва Мунира Қориева иштирок этдилар.

Тадбирда Р.Зарипова «Ўзбекистон Республикаси Президенти И.Каримовнинг халқ депутатлари Тошкент вилоят кенгашининг навбатдан ташқари сессиясида сўзлаган нутқидан келиб чиқадиган партия бошланғич ташкилотлари олдида турган вазифалар» мавзуида маъруза қилди. М.Қориева Ўзбекистон Республикаси Президенти И.Каримовнинг 2005 йил 14-15 ноябрда Россия давлатига қилган расмий ташрифига оид «Иттифоқчилик ўзаро ҳамкорликнинг олий даражасидир» мавзуида гапирди.

Хоразм вилоятида «Миллий тикланиш» демократик партиясининг аъзолари 98та бошланғич партия ташкилотига бирлашиб халқ хўжалигининг турли жабҳаларида меҳнат қила туриб, аҳоли ўртасида миллий тикланиш миллий юксалиш ғояларини, миллий истиқлол мафкурасини ҳар бир хонадонга олиб киришни кенг тарғиб қилиш бўйича турли тадбирлар ўтказмоқдалар.

Ҳар бир тадбирда партия сафига аъзолар қабул қилиш анъанага айланди. Ушбу йиғилишда ҳам вилоят иқтисодиёт бош бошқармаси ва Урганч шаҳар марказий кутубхонаси ходимларидан бир гуруҳи партия сафига қабул қилинди ва аъзолик гувоҳномалари топширилди.

Шунингдек, йиғилишда Республика бўйича нодавлат тилида ўқитиладиган мактаб ўқувчилари орасида ўтказилган «Давлат тили-фахримиз, ғуруримиз» танловида биринчи ўринга сазовор бўлган Урганч туманидаги 29-сонли мактабнинг 10-синф ўқувчиси Тиллаева Нигорага партия Марказий Кенгаши фахрий ёрлиғи ва қимматбаҳо совғаси топширилди.

Мажлисда муҳокама қилинган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди.

Д.БЕКЧАНОВА

«МИЛЛИЙ КАЛОМ, МИЛЛИЙ ЛИБОС ВА МИЛЛИЙ ТАОМ» танлови қандай ўтди?

Оила-кичик жамият. Унинг мукаммаллиги ўша жойдаги файзу тароватга, аёлларнинг ақлу назокати, уддабуронлиги, яъни ўзига хос тадбиркорлиги ва шаксиз, дид-фаросати, одоби, кийиниш маданияти, миллий ўзлигимиз, урф-одатларимизни нечоғли билиши ва ҳаётга татбиқ эта олишига боғлиқ, албатта.

Айниқса, турмуш қуришга ҳозирлик кўраётган ёшларимиз бу борада чинакамига бош қотиришлари ва масъулиятни ҳис этишлари даркор. Оилани бунёд этишда ҳар икки ёшнинг тайёргарлиги бўлиши хусусида жуда кўп гапирилади. Лекин бу борадаги амалий ишлар кўлами ҳали етарли дея олмаймиз. Айниқса, қизларимизнинг, келажак авлод учун дахлдор бўлғуси оналаримиз ўз оилаларининг файзи, кўрки бўлишлари учун истеъдод, билим ва кўникмаларини орттиришлари, бу борада ёшликнинг бетакрор куч-қуввати ила ўзлигини намоён эта олишлари ҳам муҳим фазилатдир. Қайси бир донишманд бизга яхши оналар беринг ва уларнинг келажак авлод учун дахлдор бўлишларидан асло чўчиманг, деган экан.

Ана шундай нуқтаи назар билан ёш қизларимизни турмуш қуришга тайёрлаш борасидаги имтиҳон сифатида танловлар ўтказилади. Бунда мақсад аниқ: унга етишиш эса ижодкорлик, изланиш, билим ва салоҳиятни талаб этади.

2005 йил «Сиҳат-саломатлик йили»да «Миллий тикланиш» демократик партияси Марказий кенгаши ташаббуси билан «Миллий калом, миллий либос ва миллий таом» мавзусида кўрик-танлов низоми ишлаб чиқилди ва ҳудудий партия кенгашларига ўтказиш учун тавсия этилди. Танлов уч босқичда: маҳалла, туман ва вилоят миқёсида ўтказилиб, «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати, «Маҳалла» жамғармаси, «Маънавият ва маърифат» маркази, Хотин-қизлар қўмиталари ва бошқа жамоатчилик ташкилотлари билан ҳамкорлик қилинди.

Танлов Қорақалпоғистон Республикаси, Қашқадарё, Тошкент, Сурхондарё, Хоразм, Жиззах, Сирдарё, Наманган, Самарқанд вилоятлари ва Тошкентда ўтди.

Ҳар бир вилоятда танлов ўтказиш имкониятлар ва хоҳиш-иродага кўра олиб борилгани боис, танловнинг натижалари ва кўлами бир хилда, муҳими, изланиш ва ҳаракат самараси кўзга ташланди.

(Давоми 2-бетда)

• Танловга ундов

• Қутлов

Қирқ беш йиллик ҚАДРДОНИМ

«Ўзбекистон адабиёти ва санъати»нинг ярим асри

Ўтган асрнинг 60-йилларида олий ўқув юртларига кириш учун ишлаб чиқариш соҳасида камида икки йил ишлаш ёки ҳарбий хизматни ўтаб келиш шарт қилиб қўйилганди. Шундайлар кириш имтиҳонларидан қониқарсиз баҳо олмаса бас, мандатсиз қабул қилинарди. Албатта, ўзбекнинг таниш-билишчилик одатига кўра алифни калтак деёлмаганлар «армияни битириб кепти» ёки «фалончи йил ишлабди» деган баҳона билан уч баҳони олиб ўтиб кетар, мактабни янги битириб, нуқул тўртбеш баҳога топширганлар эса оғзини очиб қолаверар эди. Мен ҳам шу кўрсатмага амал қилиб, 10-синфни битиргач, қишлоқда қолдим. Ишлашим керак эди. Омадимни қарангки, қишлоқ алоқа бўлимида хат ташувчи ўрни бўшаб қолган экан. Бу иш менга жуда мос келарди. Негаки, бирон нарса ўқимасдан туролмасдим. Ўша пайтда чиқадиган барча газеталар эндиликда қўлимдан ўтар, уларни аввал ўзим ўқиб, кейин эгаларига тарқатардим. Мен учун энг ўқимишли газета бу «Ўзбекистон маданияти» (ҳозирги «Ўзбекистон адабиёти ва санъати») эди. Чунки бу газетада менинг руҳимга яқин мақолалар, шеърлар, ҳикоялар босиларди.

Демак, «Ўзбекистон адабиёти ва санъати» газетаси билан мен 45 йил аввал танишганман ва дўст тутинганман. Фарғона Давлат педагогика институтининг тарихфилология факультетига кириб ўқий бошлаганимдан кейин бу дўстлигимиз амалий самаралар ҳам бера бошлади. Газетага турли мавзуларда мақолалар ёзиб жўнатардим. Биринчи мақолам, адашмасам, машҳур «Сўна» романининг муаллифи Этель Лилиан Войнич таваллудининг 100 йиллигига (1964) бағишланган эди. Хурсандчилигимни қўяверасиз!

70-йиллардан бошлаб, илм билан жиддий шуғулланишим сабабли бу газета менинг энг яқин ҳамкоримга айланди. Шундан бери ҳар йили ўнга албатта, обуна бўламан. Газета саҳифаларида кетма-кет турли мавзулардаги илмий, публицистик мақолаларим, адабий суҳбатларим, пародияларим билан кўрина бошладим. Тўғриси, менинг республика миқёсида танилишимда газетанинг хизмати жуда катта. Шу боисдан мен бу газетадан ўла-ўлгунча миннатдорман.

Яна фахр билан айтишим мумкинки, менда газетанинг 1970 йилдан бошлаб то ҳозиргача ҳар бир сонида эълон қилинган мақолалар рўйхати, камида чорак асрлик газета тахлами бор. Мен буни ўз бойлигим ўрнида кўраман. Кўплаб дўстларим, шогирдларим газета ва журналларда чиққан мақолалар бўйича мурожаат қилсалар, ҳужатларини чиқараман.

Ҳар қандай газетанинг бош вазифаси аввало, ўқувчида фикр уйғотиш ва уни қийнаётган саволларига жавоб беришдир. Бу вазифани ҳозир «ЎзАС» ниҳоятда ҳалол ва шараф билан бажаряпти. Газетанинг ўқувчини қизиқтирадиган рукнлари жуда кўп. Булар орасида, айниқса, «Муҳаррир минбари», «Бир асар ҳақида икки фикр», шунингдек, табиат муҳофазаси муаммолари, давра суҳбатлари, ҳозирги қўшиқчилик аҳволи тўғрисидаги қатор мақолалар кўпчиликни қизиқтиряпти, кўзини очяпти. Буни газетхонлардан тўхтовсиз келаётган хатлар ҳам исботлаб турибди. Нимани истасак, шу газетадан топамиз, ҳар қандай саволимизга саҳифаларидан жавоб оламиз. Шунинг учун мен университетимизда бу газетани чарчамасдан тарғиб қиляпман. Дўстларимни, талабаларни қизиқтириш учун газетада босилган энг яхши мақолалар, ҳикоя ва шеърларни айтиб бераман. Бу ишимнинг оз бўлса-да, натижаси кўринаётганидан хурсандман. Университетимиз профессор-ўқитувчиларидан ўндан ортиғи келаси йил учун газетага обуна бўлганини айтишди. Биргина ўзим мудирлик қилаётган кафедранинг 8 аъзосидан ярми, 4 нафар талаба обуна бўлишди. Бу рақамларни янада кўпайтириш ниятимиз бор. Чунки газета ҳаммамизники, унда ҳаётнинг барча қирралари ўз аксини топмоқда.

50 йиллик юбилейинг муборак бўлсин, менинг 45 йиллик қадрдоним! Тўйингда қамишдан бел боғлаб хизмат қилиш ниятим бор!

Йўлдош СОЛИЖОНОВ,
ФарДУ ўзбек адабиёт-шунослиги кафедрасининг мудири, филология фанлари доктори,
Ўзбекистон ёзувчилар уюшмасининг аъзоси.

«МИЛЛИЙ КАЛОМ, МИЛЛИЙ ЛИБОС ВА МИЛЛИЙ ТАОМ» танлови қандай ўтди?

(Боши 1-бетда)

Миллий урф-одатларимиз, кийиниш маданияти ва турмуш тарзимизда самарқандликлардаги ўзига хослик кўзни қувонтиради. Бу аёлларимиз-онахонларимиз, опасингилларимизнинг салоҳияти, тажрибаси, қалб бойлигининг ифодаси ҳамдир.

Танловда Самарқанд туманидан «Боғимайдон» гуруҳи, Самарқанд шаҳридан «Соғлом авлод юлдузлари» ва Зарафшон, Нарпай, Оқдарё туманлари гуруҳлари иштирок этишди.

Юқоридаги ҳар бир шарт бўйича берилган 5 тадан саволларга «Миллий калом» йўналиши бўйича қатнашувчилари: Ўзбек халқ эртакларидан бирини айтиш, қолган тўрттасининг номини келтириш, ўзбек халқ мақолларидан, лапарларидан бештасини, аллалардан бирини айтиш борасида гуруҳларнинг маҳорати аниқланди.

Танлов қатнашчиси Гулноза Эржигитова

«Миллий либос» йўналиши бўйича танлов шартлари ҳам ўзига хос тарзда бажарилди. Қадимда ва ҳозирда урф бўлган отахонлар, онахонлар, келинлар ва жувонлар, болажонлар либослари урф-одатларимизга ҳурмат-эътибор намойиши сифатида тадбир иштирокчилари қалбида ўчмас из қолдирди.

«Миллий таом» йўналишига эътибор қилсак, бу борада ҳам ўзига хос турмуш тарзи сақланиб қолаётганлиги кўзга ташланади. Танлов ҳайъатига – сумалак, ҳолвайтар, пиёзли нон, зоғора нон, қатлама, ширгуруч, тўғрама палов, угра ош, патир, мураббо, қовурилган сомса ва бошқа миллий таомлар тақдим этилди.

«Миллий калом» йўналиши бўйича «Боғимайдон», «Миллий либос» йўналиши бўйича «Соғлом авлод юлдузлари» ва «Миллий таом» йўналиши бўйича «Зарафшон тароналари» гуруҳлари ғолиб деб топилди ва танлов якунида ғолиблар партиянинг Самарқанд вилоят кенгаши томонидан фахрий ёрлиқлар ва қимматбаҳо совғалар билан тақдирландилар.

Сурхондарё ҳам ўзига хос ҳаёт тарзи, турмуш маданияти, миллий анъаналари билан машҳур. Ушбу танловда биринчи ўрин Термиз шаҳрида жойлашган Карпов номли умумий ўрта таълим мактаби жамоаси, шунингдек, 6-ўрта мактабнинг қизлар жамоасига, кейинги ўрин ҳам шу мактабнинг қизлар гуруҳига насиб этди. Танловда фаол ва намунали қатнашган Муборак Қамбарова, Садоқат Шомуродова сингари қизларнинг истеъдодлари эътироф этилди ва танлов ғолиблари ташкилотчилар томонидан тақдирланди. Ғолиб бўлган қизларнинг маҳорати уларнинг ўзларига бўлган талабчанлигининг ифодасидир.

Қашқадарё вилоятида шундай қизлар борки, улар миллий удумларимиз билан фахрланадилар, момолардан қолган олтин меросни авайлаб, эъзозлаб ҳаётларини янада гўзал ва файзли қилиш учун интиладилар. «Интилганга толе ёр», деганларча бор. Ушбу танловда иштирок этган ва ғолиб бўлган қизларнинг маҳорати ҳам арзигулик баҳоланди.

«Миллий калом» йўналиши бўйича мутлоқ ғолиба Клара Тўраева(Китоб тумани), «Миллий либос» йўналиши бўйича Деҳқонобод туманидан Саида Шукурова, «Миллий таом» йўналиши бўйича шаҳрисабзлик Дилором Мирсаидоваларнинг ишлари таҳсинга сазовор бўлди.

Тошкент вилоятида ҳам танловнинг жозибаси, шукуҳи анчагина кўтаринки бўлди. Паркент туманидан келган Муҳайё Мухторованинг ишини ҳайъат аъзолари юқори баҳоладилар. Манон Уйғур номидаги санъат институти «санъатшунослик-журналистикаси» факультети талабаси бўлган бу қиз миллий ва замонавий либослар андозасини чизади. Ўзига хос либослар тикиб, ҳар хил турдаги юмшоқ ўйинчоқлар ясайди ва шеърлар машқ қилади.

Танловда Наманган вилоятининг Тўрақўрғон туманидаги касб-ҳунар коллежи 2-босқич талабаси Маъмура Турдиева, Жиззах шаҳар Оққўрғон маҳалласидан Муяссар Сулаймонова, Зафаробод ва Дўстлик туманларидан Чарос Юсупова ва Мадина Холбековаларни, Сирдарё вилоятидан эса гулистонлик Ҳилола Султонова, мирзаободлик Шаҳноза Бегимова, Янгиер шаҳридан Гулноза Эржигитоваларнинг маҳорати, интилиши келажак орзуларини рўёбга чиқариш учун вақтни олтинга қиёслаб ёшлик куч-ғайратларини сарфлай олишлари ҳам томошабинларда завқу шавқ уйғота олди.

Хоразмда танловда туманлардан қатнашган 11 нафар қиз беллашдилар.

Тадбирларда Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутатларидан Р.Зарипова ва М.Қориева, шунингдек, Хоразм вилоят кенгашининг раиси Б.Бобожонов қатнашдилар.

Пойтахт Тошкентдаги танловда ҳакамлар ҳайъати Ўзбекистонда хизмат кўрсатган санъат арбоби, «Миллий либос» йўналиши ғолибаси Саида Шукурова

Танловнинг «Миллий калом» йўналиши ғолибаси Клара Тўраева

бўйича мутахассиси Ҳалима Ғуломхўжаева ва шу марказнинг тикувчилик бўйича мутахассиси Наргиза Тошхўжаева талабчанлик билан тегишли балларни тақсимладилар. Ғолиблар аниқланди. Биринчи ўрин Ҳамза туманидаги 235-мактаб 11-синф ўқувчиси Моҳигул Тумаровага, иккинчи ўрин юнусободлик Тошкент Давлат Юридик институти 4-босқич талабаси Дилдора Пўлатовага, учинчи ўрин эса мирободлик Тошкент Политехника касб-ҳунар коллежи 3-босқич ўқувчиси Нодира Мирахмедовага насиб этди.

Партиямиз турли танловлар ўтказиш малакасини орттирмоқда. Албатта, ҳали ўрганишимиз керак бўлган нарсалар кўп.

Алишер Навоий айтганидек, «Бу гулшан ичра гул кўп, чаман кўп». Гулларни авайлашни, чаманларни бўстонларга айлантиришни ният қилганларга эса ҳамиша толе эргашади. Президентимиз ибораси билан айтганда «Қалбда ободлик бўлса, юртда, Ватанда ободлик бўлади».

Ҳаётимизга кириб келган «Ҳомийлар ва шифокорлар йили»-2006 йилда эзгу ишларимиз, амалларимиз бисёр, қалбимиз бир дунё саховатга, бир олам меҳрга ёр бўлсин, дея тилак билдирамиз.

Насиба ОЧИЛОВА,
ЎзМТДП Марказий кенгаш мутахассиси

Партия ҳаёти

Яқинда ЎзМТДПнинг Тошкент шаҳар Ҳамза туман кенгаши ташаббуси билан тумандаги 206-мактабда ана шу номдаги кўрик-танлов ўтказилди.

-Мактаб, маҳалла ва оила ҳамкорлиги режаси асосида ўтказилган бу тадбир ўқувчи ёшларни миллий қадриятларимизни қадрлашга ўргатади,-деди Зебо Шамсутдинова номли маҳалла маслаҳатчиси Рафиқа Юнусова.-Танлов шартларини тўзишда ҳам айнан шу нарсага эътибор берилган. Бундан ташқари, маҳаллаларда ёшларнинг бўш вақтини унумли ўтказиш мақсадида ташкил қилинган турли хил тўгаракларимиз бор. Маҳалламизда Муҳаббат Турдиева раҳбарлигида «Бекача» тўгараги иш бошлаганига анча вақт бўлди. Бугунга келиб, тўгаракнинг 80дан ортиқ аъзоси бор. Улар бисер ва кашта тикиш сирларини ўрганишмоқда. Яна 40 нафар қизларимиз бичиш-тикиш билан шуғулланишмоқда. Қизларни оилага, мустақил ҳаётга тайёрлашга жиддий эътибор бераяпмиз. Тўгарагимиз аъзоси Моҳигул Тумарова бугунги танловда қатнашмоқда.

Кўрик-танловда «Бинокор», «Муқимий», «Ўрта Масжид», З.Шамсутдинова номли маҳаллаларнинг қизлари қатнашишди. Ана шундай танловлар баҳона ёшларга аждодлар тарихини ўргатиб бориш, уларни оилага тайёрлаш, маҳаллалараро дўстликни кучайтиришга эътибор берилмоқда.

Ўз мухбиримиз

***

Шу куни «Миллий тикланиш» демократик партияси Хоразм вилоят кенгаши ташаббуси билан вилоят хотин-қизлар қўмитаси, «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати, «Маънавият ва маърифат» маркази ва «Маҳалла» хайрия жамғармаси билан ҳамкорликда «Миллий калом, миллий либос ва миллий таом» танловининг вилоят босқичи ўтказилди.

Танловда шаҳар ва туманлар босқичида ғолиб бўлиб келган 11та қиз иштирок этди. Танлов ғолибларига ва иштирокчиларга қимматбаҳо совғалар топширилди.

***

Хонқа туманида «Миллий тикланиш - ўзликни англашдир» мавзусида тадбир ўтказилди. Тадбирда машҳур ҳофиз Хожихон Болтаев таваллудига 100 йил тўлиши муносабати билан чоп этилган «Навосоз юракдан ўлмас наво» деб номланган китобнинг муаллифи Йўлдош Ҳожиев иштирок этди.

Тадбирда туман иқтисодиёт касб-ҳунар коллежи талабалари «Давлат рамзлари - муқаддасдир» шиори остида чиқиш қилдилар. Шундан сўнг ЎзМТДП Хоразм вилоят кенгаши раиси Б.Бобожонов ҳозирги кунда сиёсий партияларнинг тутган ўрни ва жамоат ташкилотлари тўғрисида гапирди.

Республикада хизмат кўрсатган халқ таълими ходими Йўлдош Ҳожиев, Хонқа туман иқтисодиёт касб-ҳунар коллежи директори Мақсуд Назаровлар ёшларни узоқ йиллар давомида истиқлол ва миллий истиқлол ғоялари асосида тарбиялаш каби хизматлари учун ЎзМТДП Хоразм вилоят кенгашининг фахрий ёрлиғи ва қимматбаҳо совғалари билан тақдирландилар. Шунингдек, 14 нафар коллеж талабалари партия сафига қабул қилиниб, уларга аъзолик гувоҳномалари топширилди.

Р.САИДОВ,
ЎзМТДП Хоразм вилоят кенгаши бош мутахассиси.

САФДОШЛАР

Турсунова Зебо Рашидовна 1964 йил 1 апрелда Қашқадарё вилоятининг Китоб туманида таваллуд топган. Миллати ўзбек. Маълумоти олий. 1982 йилда Тошкент Давлат Олий хореография мактабини тамомлаган.

У иш фаолиятини 1982 йилда Ўзбекистон телерадиокомпанияси қошидаги «Дуторчи қизлар» ансамблида бошлади. 1989-1999 йилларда телерадиокомпания қошидаги театрлаштирилган «Тановор» ансамблида фаолият юритди. 1999 йилдан ҳозирги вақтга қадар Қарши шаҳар санъат коллежида олий тоифали ўқитувчи лавозимида ишлаб келмоқда.

Зебо Турсунова дунёнинг турли мамлакатларида ҳам, жумладан Ҳиндистон, Покистон, Туркия, Белгия, Франция, Германия каби давлатларида бўлиб, ўзбек миллий рақсини чет эллик томошабинларга намойиш этган. У 2002 йилда Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист унвони билан тақдирланди.

Зебо ЎзМТДП Қашқадарё вилоят кенгаши ишларида жондилдан иштирок этади. У партиянинг Қашқадарё вилояти бўлими аёллар қанотининг етакчиси.

- Партия етакчиси бўлиш - халқ билан бирга бўлиш, унинг бошини яхши, эзгу ишларга қовуштириш деб тушунаман,-дейди Зебо.

• *«МТ»га хат*

Жаҳон майдонларига чиқсин!

Ҳурматли «МТ» таҳририяти!

Газетангизни мунтазам ўқиб бораман ва ҳар бир сонини тахлам ҳолида сақлаб келаман. Газетада чоп этилаётган мақолаларнинг мазмун-моҳиятга бойлиги, муштарийлар фикр-мулоҳазалари, танқид ва таклифларга катта эътибор қаратаётганлиги унинг нуфузли нашрлар қаторидан жой олишида муҳим роль ўйнаяпти, десак янглишмаймиз.

Газетага бўлган ҳурматим ва катта ишончим туфайли сизларга айрим мулоҳазаларимни йўллашга қарор қилдим. Билдирилган танқид ва таклифларим нафақат футболчи, мухлис ва мутахассисларни, балки муштарийларни ҳам бефарқ қолдирмайди, деб умид қиламан.

2006 йил Германияда футбол бўйича бўлиб ўтадиган жаҳон чемпионатига қатнашиш учун бўлган саралаш мусобақаларидан чиқиб кетишимиз Ўзбекистонлик футбол мухлисларига жуда алам қилди. Бироқ тан олишимиз керак, терма жамоамиз аввалги саралаш ўйинларига нисбатан бир қадам олдинга силжиди. Ва шу билан бирга очиқ эътироф этиш ҳам керакки, жаҳон чемпионатига йўлланма олиш учун қулай имкониятни бой бердик. Футбол мухлисларига айни шу нарса ёмон таъсир қиляпти, шекилли.

Омад юз ўгиргандан кейин оммавий ахборот воситаларида бу ҳақда ҳамон ҳар хил фикрлар айтилмоқда. Лекин ундан, яъни муваффақиятсизликдан мутасаддилар тегишли хулоса чиқариб олишяптими? Афсуски, улар хато-камчиликларни тан олиш ўрнига, ўзларини оқлашга ҳаракат қилишаяпти. Токи хатолар мардонавор тан олиниб, йўқотилмас экан, футболимизнинг олдинга силжиши қийин кечаверади.

Фурсатдан фойдаланиб, футболимизни ривожлантириш учун қуйидаги таклиф ва мулоҳазаларимни билдирмоқчиман. **Биринчидан,** хато ва камчиликлар, омадсизликнинг сабабини ўзимиздан қидирайлик ҳамда уларни йўқотайлик.

Иккинчидан, жаҳон майдонларида муваффақиятга эришиш учун ички чемпионатимизда анча авж олган сохтакорлик, қалбакилик, ёлғончилик, келишувчилик каби иллатларга қарши курашайлик. Футболчиларимизга, мутахассисларга талаб ва эътиборни ошириб, уларга яхши шароитлар яратишимиз лозим.

Бизнингча, энг аввало футболимиз пойдеворини мустаҳкамлаш керак. Юртбошимиз айтганларидек, болалар футболига эътиборни оширишимиз, футбол мактабларида, интернат ва лицейлардаги шарт-шароитларни янада яхшилаш зарур. Бундан ташқари, миллий чемпионатимиз - олий, биринчи ва иккинчи лигаларга нисбатан эътиборни ошириш, клублар ҳолати, ундаги имконият ва шароитларни юқори савияга кўтариш вақти етиб келди.

Футболчиларга тиббий хизмат кўрсатиш, даволаш, тиббий кўрикдан ўтказиш, профилактик ишлар, жисмоний тайёргарликлар ҳамда улар билан кимлар шуғулланаётгани, жойлардаги тиббий хизмат кўрсатиш хоналарининг жиҳозлари, уларга бўлган эътиборни қандай аҳволдалиги қаттиқ назоратга олиниши лозим.

ОАВни кузатиб шу нарсага амин бўлдимки, уларда асосан, футбол ичидаги хато, кўзбўямачиликлар эмас, аксинча унинг атрофи ёки ташқарисига доир мулоҳазалар билдирилмоқда. Устига-устак якка-дуккам бўлса-да, ОАВ ҳамда турли-туман йиғилиш ва семинарларда билдирилаётган ҳаққоний фикр-мулоҳаза ва танқидга ҳам эътибор сust.

Қоғозбозлик хато ва камчиликларимизни аксинча авж олдирмоқда. Бундан миллионлаб футбол мухлислари, қолаверса, футболчилар ҳам жабр кўришмоқда.

Шу билан бирга футбол шифокорига бўлган эътиборни, масъулиятни ошириш керак: курслар ташкил қилиш, малакасини ошириш, махсус семинарлар уюштириш, тажриба алмашинувини амалга ошириш лозим.

Фикр-мулоҳазаларим билан ўзбек футболини оёқости қилмоқчи эмасман. Тарихда қолган ғалабаларимиз ҳам бор. Жаҳонга чиқиш учун иш услубимизни тубдан ўзгартиришимиз керак. Ана шундан кейингина юқори натижаларни кутсак тўғри бўлади.

Мирзабурҳон ДЎСТМУРАТОВ,
«Металлург» футбол жамоаси шифокори.

• *Шахсий фикр*

«Бола азиз – одоби ундан азиз», дейди доно халқимиз. Боланинг тарбияси, хулқ-одобига эътибор ҳар доим ҳам муҳим масала бўлиб келган. Ёзувчи Чингиз Айтматов собиқ иттифоқ тузуми даврида қирғиз тилининг луғат бойлигида «Ҳақиқат» деган сўзнинг йўқлигини айтганди. Худога шукур, ўзбек тилининг луғат бойлигида «Ҳақиқат», «Адолат», «Диёнат», «Тўғри» каби бир қанча сўзлар бор. Уларнинг мазмун-моҳияти, негизи, илдизи ҳақиқат сўзи билан битта эканлиги ҳам исбот қилиб берилган.

ЙЎҚОЛГАН КАЛИТНИ ТОПАЙЛИК

Ҳурматли газетхон, биз қаламга олган мавзу - барчамиз учун ҳам бирдек аҳамиятли муаммо. Шундай экан, уларга бефарқ қараб бўлмайди.

Бугун болаларимизнинг табиати, тарбиясида кечаётган ҳақиқатни ҳар ким ҳар хил тушунади. Уларнинг тарбияси бузилиши, феъли ўзгаришига қандай ҳолатлар сабаб бўлиши мумкинлиги ҳақида ҳеч ўйлаб кўрганмисиз? Болангиз азиз экан, тарбияси ҳам ундан азиз бўлсин-да! Биз бу ҳақда ёзишдан аввал «Интернет-кафе»дан чиққан ўқувчи ёшларни саволга тутдик:

- Бу ерда нима билан шуғулланасизлар?

- Ҳар хил ўйинлар бор, ўйниймиза, кино кўрамиза...

Эътибор беринг, фарзандларимиз бўш вақтини қандай ўтказяпти?! Улар нимага бундай жойларга ошиқади? Бу саволларга жавоб излаб, уларни кузатиб кўрдик. Шаҳримизда жойлашган бир нечта шундай кафелар билан танишиб чиқдик. Деярли барча «Интернет-кафе»ларда 15-20тага яқин компьтерлар борлигига гувоҳ бўлдик. Уларнинг ҳамасида ҳам болалар отишмали ўйинлару кино томоша қилиш билан овора. Кинолар хусусида тўхталадиган бўлсак, улар ҳар хил жанрда: жангари, мелодрама, танфурушлик... Ўқувчи ва талаба ёшларимиз уларни мириқиб томоша қилишмоқда.

Туни билан мижжа қоқмай, қовоғини пирпиратиб тонг оттираётган, отишмали ўйинлар ўйнаётган, кўпкаридаги улоқчига ўхшаб, ўйиндаги душман билан худди ҳаётда уришаётгандек тортишиб, рақибини куракда турмайдиган гап-сўзлар билан сўкиб, ўйинда одам ўлдириб, бақириб-чақириб завқ олаётган, шу қилаётган ишидан кайфияти чоғ бўлаётган болаларни нега ўз ҳолига ташлаб қўйдик? Шу ўринда бир ҳақли савол туғилади. Улар пулни қаердан топяптилар? Бу саволни «Интернет-кафе»ларнинг доимий мижозларига бериб кўрганимизда улар хотиржамлик билан «Топамиз-да!» дейишдан нарига ўтишмади. Кузатишларимиз мобайнида шу нарсага амин бўлдикки, уларни бу йўлдан қайтариш осон эмас. Буни қаранг, ҳатто шундай ўйинлар бор эканки, бир кунлаб вақтингизни олади.

Хўш, нима қилиш керак? Муаммонинг калити қаерда? Ёшларни кўра-била туриб темир қутиларнинг қулига айлантириб, шовқинга, ур-сурга кўниктириб қўймаяпмизми? Яна бир гап, ҳозирги кунда ҳамма оилаларнинг фарзандлари ҳам спорт клубларига бора олмайди. «Интернет-кафе»га қатнайдиган болаларнинг кўпчилиги спорт клубларига қатнайдиган болалар эканлиги бизни ажаблантирди. Мана бу «тадқиқот»имизга нима дейсиз? Кўпгина савол-жавоблар, кузатувларимиздан кейин яна бир савол туғилди. Нима учун арава судраётган ёки музқаймоқ сотаётган бола «Интернет-кафе»га бормайди? Шаҳримиздаги «Кадишева» бозорида аравакашлик қилаётган Азиз исмли боладан «Топган пулингни нима қиласан?» деб сўрадик. У «Ойимга олиб бориб бераман» деб жавоб берди. У меҳнат қиляпти, пулни ўз меҳнати билан топяпти. «Интернет-кафе»даги болаларчи? Азизжон дам олиш кунлари ишлаяпти, қўшимча даромад қиляпти, бунинг нимаси ёмон? Бўш вақтида доим турли бузғунчи фильмлар, ўйинлар билан машғул бўлаётган боланинг келажаги қандай бўларкин?..

Биз - ёши катталар ёшларимизнинг келажаги ҳақида ўйлаб кўришдан эринмайлик. Уларнинг тарбиясига вақт ажратайлик. Тарбия бизнинг миллатимизга хос энг азиз туйғу. Бизнингча, бундай муаммоларнинг ечимини топишда оила, мактаб ва маҳалланинг жуда катта ўрни бор. Болаларимиз ўзбошимча бўлиб кетаётганининг асосий сабаби шу уч бўғиннинг бола тарбиясидан узилиб қолишида бўлса керак. Бу уч бош мезон ёшларга виждон, эътиқод, одоб ҳақида етарлича сабоқларни бера олиши керак. Бобокалонларимиз «Дардни даволашдан кўра олдини олган маъқул», деб бежиз айтмаган. Бугун бу ҳақда ўйламасак, эртага кеч бўлиб қолмайдими?

Энди айрим мисолларга эътиборингизни қаратамиз. Хитой ҳукумати болаларга зўравонлик ва шу каби иллатлар билан боғлиқ ўйинни ўйнашга имкон берганлиги учун 2005 йилнинг ўзидаёқ 1600та «Интернет-кафе»нинг фаолиятини тўхтатди. 1998 йилда ўтказилган тадқиқотда ёзилишича, Буюк Британияда бир миллион боланинг тўртдан уч қисми Интернет туфайли жинсий фалокат таъсири остида қолган. Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин. Демак, илдиз отиб бораётган бу муаммо ҳақида чуқурроқ ўйлаб кўриш, фарзандларимизни унинг чангалидан қутқариб қолиш керак. Ваҳшийлик, жангарилик каби ўйинлар, фильмларнинг болалар тарбиясига жуда катта салбий таъсири бор. Асосий ғояси зўравонлик, ваҳшийликка асосланган ўйинлар замирида ёвуз мақсадлар бор, улар болаларнинг онгини маънавий ногирон қилиб қўяди. Уларнинг оқибатида болаларнинг дунёқараши салбий томонга ўзгараётганини кўриб турибмиз-ку! Бола «танфурушлик» фильмларини бир кўрдими, яна кўргиси келаверади. Кейин...

Биз юқоридаги фикрлар билан компьютердан умуман фойдаланмаслик керак, демоқчи эмасмиз. «Интернет-кафе»лардаги компьютерларнинг марказий хотирасидан «танфурушлик» намойиши бўлган фильмларни олиб ташлаб, уларнинг ўрнига тарбиявий аҳамиятга молик фильмлар қўйилишини истаймиз, холос. Кўпчилигимиз болаларимиз тарбиясидаги нодир дурдоналар солинган сандиқнинг калитини йўқотиб қўйганмиз, уни тополмаяпмиз. Бу бизнинг шахсий фикримиз. Сиз бунга нима дейсиз, азиз газетхон?

Насриддин БОТИРОВ,
Ҳикматилла СОЛИЕВ,
Республика «Маънавият ва маърифат» маркази масъул ходимлари.

РОССИЙСКАЯ ЭКОНОМИЧЕСКАЯ АКАДЕМИЯ им.Г.В.ПЛЕХАНОВА

Г.В.ПЛЕХАНОВ номидаги Россия Иқтисодиёт академиясининг Тошкент филиали жамоаси

барча юртдошларимизни янги 2006 йил билан самимий табриклайди.

Россия билан Ўзбекистон ўртасидаги ҳамкорлик ва дўстлик ришталари мустаҳкамланаверсин.

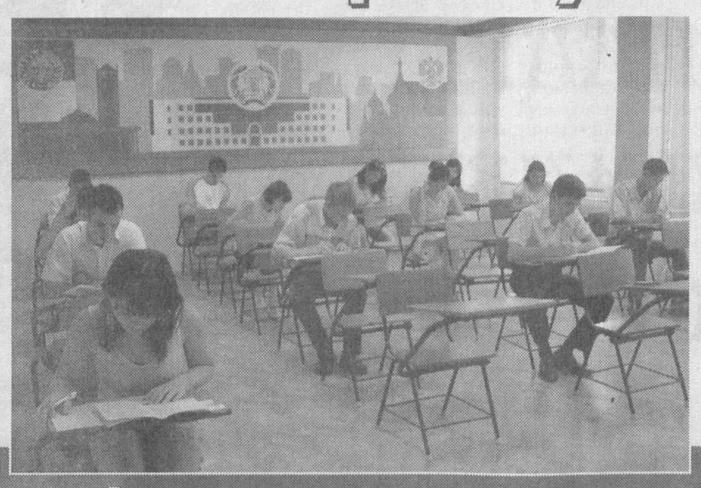

Ҳар соҳада бунёдкор халқимизга Янги йил улкан зафарлар ҳамда оилавий бахт келтирсин!

Ховос бирлашган темир йўл касалхонаси жамоаси

Ўзбекистон халқини 2006 йил — "Ҳомийлар ва шифокорлар йили" билан қутлайди ва барчага соғлиқ, саломатлик тилайди.

Янги йилда барча яхши тилакларингиз ижобат бўлсин!

“Қорақалпоқпахтасаноат” ҳиссадорлик бирлашмаси

“Ок олтин”ни яратувчи
куч қадоғу қалби қайноқ
пахтакор деҳқонлар,
механизаторлар ҳамкасбларимиз
Янги йил билан
муборакбод этади!

Халол меҳнатингиз
билан етиштирилаётган
“оқ олтин”ларингиз чўғи
доимо баланд бўлсин!

Янги йил баракали келсин!

• *Тарихингни унутма*

20-ЙИЛЛАР нинг бошларида Туркистон ва Бухоро Республикалари раҳбарлари Файзулла Хўжаев, Абдулла Раҳимбоев ва бошқалар ўлкани феодал хонлик ва амирлик ҳам Чор мустамлакачилиги даврларида вужудга келган иқтисодий-маданий, илмий-техник қолоқликдан қутқазиш учун бу борада тараққий этган ички Россия, Германия ва бошқа хорижий мамлакатларнинг фан-техника ютуқларидан, маориф ва мактабларнинг илғор тажрибаларидан ўрганиш масаласини қўя бошладилар. Бу борада улар биринчи навбатда ўлкадаги турли билим юртлари ва мактабларида ўқиётган энг қобилиятли йигит ва қизларимиздан бир нечтасини танлаб, ўша даврда маориф, фан ва техника соҳасида энг тараққий этган Германияга ўқишга юбордилар. Булар ичида шу даврда Бухородан Аҳмад Нойим, Самарқанддан Рауф Расулий, Хўжанддан Маткул Султон, Фарғонадан Темирбек Ғозибеков, Хоразмдан Марям Султонмуродова, Тошкентдан Саидали Хўжа, Иброҳим Орифхон, Аҳмаджон Иброҳимов каби Саттор Жаббор ҳам бор эди.

Бўлғуси ўзбек кимёгар олимларидан бири Саттор Жаббор 1905 йил Тошкентда туғилиб, аввал эски мактабда, сўнг рус-тузем мактабида, 1918-1921 йилларда эса «Намуна» мактабида ўқийди. Бу мактаб Тошкентда биринчи янги совет мактаби ҳисобланиб, унда Саттор Жаббор билан бирга бўлғуси олим ва ёзувчилар Ойбек, Ҳомил Ёқубов, Субутой Долимов, Миркарим Осим ва бошқалар ҳам ўқиган. Уларга ўша даврнинг етакчи педагогларидан Мунаввар қори Абдурашидхонов, Абдурауф Фитрат, Эсон афанди Мусаев, Шорасул Зуннун, Қаюм Рамазонлар дарс берган эдилар. Саттор Жаббор 1921 йил шу мактабни муваффақиятли битириб, ўз сафдошлари билан Навоий номли билим юртига ўқишга ўтган, кейинчалик бир группа ёшлар билан Бухоро Халқ Республикаси томонидан Берлинга ўқишга юборилган. У ерда аввал «хусусий ўқиб имтиҳон топширгач, 1924 йилда Ҳайделбергга кетиб, у ерда обер имтиҳонини бергач, доирилфунуннинг кимё шўъбасига киради» (қаранг: Олимжон Идрис. «Германиядаги Ўзбекистон шогирдлари», «Фарғона» газетаси, 1926 йил, 22 март).

Унинг ўзи ҳам кейинчалик бу ҳақда тўхтаб: «...ўз улуғ кишиларига чақағон Туркистон 1925-1926 йиллардан бошлаб, Оврўпода етишадурғон ўз миллий агроном, мутахассис кимёгар ва дўхтўрларига эга бўлғусидир.

...Ҳар бир миллат маданиятининг туб булоғи бўлган оддий мактаблар Германияда мукаммал йўсунли режага олиниши баробарида ўзича бир дунёдир. Бу хайрлик дунёда келғусиға тайёрланиб турғон Герман ёшлари орасида бизнинг ўқувчиларимиз ҳам етишиб келурлар... Яна биз учун унутилмас бир яхшилик қилдиларки, туркчамизни Оврўпо тиллари қаторига қўйдилар. Ўрта мактаб имтиҳонларида француз ёки инглизча ўрнида ўз она тилимизда синаш берамиз» (Эртой, (Берлин). «Германияда Ўрта Осиё талабаларининг икки йили», «Туркистон» газетаси, 1924 йил, 2 сентябр).

У дастлаб 1925 йилгача Берлиндаги ўрта билим юртида немис тилини пухта ўрганади ва 1925 йилдан 1927 йилгача Ҳайделберг доирилфунунида, 1928-1931 йиллар Берлин университетининг кимё институтида ўқийди. 1931 йил стипендия бериш тўхтаб қолгач, у Александр Гумболд номидаги фонд маблағи ҳисобига ўқиди. Устози Фитратнинг «Ҳинд ихтилолчилари» асарининг Берлин нашри ташкилотчиларидан бўлади, ўзбек ва немис матбуотларида шеър ва мақолалари билан ҳам фаол қатнаша бошлайди.

Аҳмад Закий Валидий Тўғон ўз хотираларида ёзади: «Абдусаттор адабиёт билан ҳам шуғулланди. Немисчани жуда пухта ўрганди, форсчани яхши биларди... Айниқса, форсча ва чиғатойча ғазалларни ёқтирарди... Жуда самимий дўст эдик. Менинг Туркистон кураши тўғрисидаги мақоламни немисчага таржима қилиб, «Немецкое обозрение» журналида эълон қилдирди, ўзбек адабиёти тарихига доир ўз мақолаларини ҳам ўша журналда чоп эттирди. Ўқишини битиргач, Туркияга олиб келишга урундим, фақат виза ололмадик, мамлакатга қайтгач, уни йўқ қилиб юборишди. Туркистон тарихига, айниқса, озодлик курашига бағишланган ҳамма асарларини ўқиб чиқиб, менинг қўлимдаги маълумотлар билан ҳам танишган эди.» (Аҳмад Закий Валидий Тўғон. «Бўлинганни бўри ер» (Туркистон халқларининг миллий мустақиллик учун кураши тарихидан хотиралар)).

У 1927 йил Германияда таҳсил олаётган бир гуруҳ юртдошлари Солиҳ Муҳаммад, Тўлаган Мўмин ва бошқалар билан бирга Самарқандда бўлиб ўтган Ўзбекистон зиёлилари қурултойида ҳам иштирок этади, у ерда республика зиёлилари орасидаги ғоявий-сиёсий ишлар борасидаги турли танқидий чиқишлар, айниқса, Мунаввар қори, Чўлпон, Вадуд Маҳмудларнинг миллий руҳдаги асарлари хусусида ҳужумларни, уларни советларга ёт бўлган ғоявий кишилар тарзида фош қилинишларни эшитиб, ноҳақ ҳужумлардан норози бўлади. Ва Германияга қайтгач, советларнинг Ўзбекистонда миллий истиқлолчилик ғояларига қарши ўтказилаётган машъум колониал сиёсатини қоралаб мақолалар ёзади. Туркистон шоирлари, у ердаги аёлларнинг оғир ҳаёти, пахта яккаҳокимлиги ҳақида Берлинда чиқадиган «Ост Оврўпа» журналида «Туркистон шеърияти ва шоирлари», «Дойче Алгемейне Цайтунг» газетасида «Туркистон аёллари» деган мақолалар ёзади, «Буэнос Айрес» деган немис газетасида қайта босилган мазкур мақоласида Ўзбекистонда аёллар озодлиги ва ҳуқуқи масалаларига тўхтаб: «уларни ҳақиқий озодликка советлар эмас, келгуси мустақил Туркистон чиқаражак»,-деб ёзади. Бундан ташқари у «Республикада пахта учун кураш», «Бугунги Туркистон» номли бошқа бир қанча мақоллар ҳам эълон қилади, немис тарихчиларининг Туркистон тарихига оид айрим муҳим асарлари обзорини ҳам қилиб туради.

У янги иқтисодий, ижтимоий-маданий ўзгаришларни бошдан кечираётган республикамиз ҳаёти учун Озарбойжон, Туркия каби жумҳуриятлар босиб ўтган йўл тажрибаларини ўрганишнинг аҳамиятлари ҳақида батафсил тўхтаб шундай ёзади: «... Бир замонлар Чор Россиясининг мустамлакаси бўлган Ўрта Осиё ҳозир янги турмуш, ҳаёт маданият қуриш йўлига кириб кетди. Шул ижтимоий янги турмушга эга бўлиш учун фанҳунарга, яъни асрий маданиятга эга бўлишимиз лозимдир. Биз фаний маданиятга кечиш учун - умуман иқтисодий-маданий соҳада бир талай ютуқларимиз бўлса ҳам бунда ҳали бир кўп камчиликларимиз бордир. Шу камчиликларимизнинг бир қисми, шунингдек, русча-ўзбекча ва немисча-русча-ўзбекча кимё терминларидир.»

Маълумки, кинетиканинг илмий масалаларини ҳал қилмасдан туриб, бугунги кунда тараққий қилган кимё саноати (кимё заводлари, нефтни қайта ишлаш), биохимия, фармацевтика, медицина, қишлоқ хўжалигида бирор ютуққа эришиб бўлмайди. Бундан ташқари, Саттор Жаббор республикамизда мукаммал кимё дарсликлари яратишда ва бу борадаги терминларни тартибга солишда фаол қатнашади, рус тилидан таржима қилинган адабиётларидаги терминологик чалкашликлар ҳақида ҳам мақолалар ёзади. Саттор Жаббор 30-йилларнинг бошларида Ф.Энгельснинг «Табиат диалектикаси» асарини немис тилидан ўзбек тилига таржима қилди.

Давлат мукофоти лауреати, академик Ёлқин Тўрақулов Саттор Жабборни шундай хотирлайди: «Немисчадан ўзбекчага қилган айрим кимёвий китоблардан таржималари, мақолаларини кўчириб, ўзбекча лекцияларни русчага таржима қилиб берарди у. Кейинчалик айрим дарс лекцияларини ҳам ўқишга бера бошлади. Аста-секин мен уларнинг оилавий шогирдига айлана бошладим. У Европанинг илғор таълимини кўрган юқори малакали ва маданиятли ҳақиқий педагог олим эди. Дарсларни ўзбек тилида ниҳоятда чиройли, равон ўқирди. У ўша даврнинг етакчи олими ва ёзувчилари Отажон Ҳошимов, Санжар Сиддиқов, Ойбек ва бошқалар билан яқин дўст эди. Ойбекнинг рафиқаси, марҳум кимёгар олима Зарифа Саидносирова, Абдураҳим Шамсиев, Маҳмуд Ҳокимов, Алимов ва бошқалар ҳам ўша даврда Саттор Жаббор кафедрасида ишларди. Ойбек оиласи билан ТошМИ ўқитувчилари уйида Саттор Жаббор билан ёнма-ён қўшни бўлиб яшаган. Мени Саттор ака баъзан ўзлари билан ўзбек операларига ҳам олиб борардилар. Бир куни мени Тошкентдаги собиқ Карл Маркс кўчаси (ҳозирги Сайилгоҳ) билан Охунбобоев кўчалари чорраҳасида жойлашган «чет элликлар билан савдо» магазинига бошлаб бориб, костюмда кўриб, деворий газетага: Ёлқин Тўрақуловнинг тушига кирадиган асосий нарсалар: немис тили, француз романлари ва инглиз костюми, деб ҳазил ёзганлари ҳали ҳам бугунгидай ёдимда. Умуман олганда, Саттор Жаббор ўша даврда Маҳмуд Ҳокимов, Абдураҳим Шамсиев ва бошқа айрим кимёгар ўзбек олимларининг дастлабки сардорлари бўлиб биз - ёшларнинг қалбимизга илк бор кимё илмининг ёркин чироғини ёққан илм машъаллари эдилар».

Таниқли файласуф олим, профессор Омонулла Файзуллаев эса: «1936 йилда Ўзбекистон маориф комиссарлиги қошидаги илмий кенгаш Саттор Жабборга профессорлик унвонини берганди. Шу йили 1 сентябрда ТошМИда кимёдан ўзбекча маърузасини ҳам эшитган эдим»,-деб хотирлайди.

Афсуски, Саттор Жаббор 1937 йилнинг бошларидаёқ «жосус»ликда айбланиб, қамоққа олинади. Унинг қамоққа олинган кунги (1937 йил 8 январ) варақасида қайд қилинишича, ўша вақтда Саттор Жаббор Карл Маркс кўчасидаги Тошкент Давлат Медицина институти олимлари уйида яшаб турган. Унинг қарамоғида рафиқаси Тошкент Текстил институти талабаси - Маҳбуба Муҳамедова 26 ёшда, онаси (уй бекаси) Камолхон Жаборова 57 ёшда, ўқувчи ўғиллари Ғаффор 14 ёшда, Элхон 8 ёшда, Дилбар 4 ёшда, Орхон 3 ёшда, Ўсхон бир яшар бўлишган.

Саттор Жаббор ўзига қўйилган айбларнинг туҳмат эканлигини исботлашга ҳаракат қилади: «1922-1931 йиллар Германияда ўқиган йилларимда революцияга қарши ҳеч қандай миллатчи муҳожирлар билан алоқада бўлмаганман. Германияда ҳам, СССРда ҳам, ҳеч қаерда революцияга қарши миллатчилик гаплар гапирганим йўқ. Мен ўзимни ҳеч бир масалада айбдор деб билмайман.»

Шундан кейин яна бир неча ой тергов қийноқлари остида ўшлаб, сўнг СССР Олий судининг кўчма сессияси 1938 йил 9 октябрда уни отувга ҳукм қилди. Ҳукм ўша куниёқ Тошкентда ваҳшийларча ижро этилди.

Саттор Жаббор қамалгандан кейин у отилиб кетгач, унинг оила аъзолари бу ҳақда узоқ йиллар ҳеч нарса билмай юрдилар. Саттор Жаббор ҳибсга олингандан кейин сал ўтмай унинг оиласи, бола-чақаси уйидан ҳайдалиб, бир қанча вақт сарсон-саргардон бўлиб юришди. Унинг қариб қолган онаси Камолхон ая ўғлини, рафиқаси Маҳбуба Муҳамедова умр йўлдошини, унинг ёш гўдаклари Орхон, Ўсхон ва бошқалар ўз оталарини умрбод кўролмай армон, изтиробларда яшадилар, турли таъна ва дашномларни, камситишларни бошдан кечирдилар. Айниқса, унинг рафиқаси марҳума Маҳбуба Муҳамедованинг хотирасига кўра Тошкент тўқимачилик институтининг сўнгги курсида ўқиётган Маҳбубахон икки ўғли Орхон (1933 йил) ва Ўсхон (1935) билан қолиб, сал ўтмай болалари билан уйидан ҳайдаб чиқарилган ва институтдан ҳайдалган. Тахтапулда ўқитувчи бўлиб ишлаётган отаси Дадамат Нурмуҳамедов унинг жонига оро кириб, икки боласи билан кўчада қолган қизини хонадонида асрай бошлаган. Фақат ўша йиллари ЎзМКнинг секретари Ивановнинг шахсан аралашуви билангина Маҳбубахоннинг ўқиши қайта тикланган, у кейинчалик, ўқишни битириб, текстил комбинатида ишлай бошлагачгина квартира ололган. Эрининг номини эслаш узоқ йилларгача ман қилиб келинган.

Вақт ўтди. Ҳақиқат оқибат ғалаба қозонди. У эгилди, лекин синмади. Бироқ шунга қарамасдан Германияда ўқиб келган дастлабки ўзбек кимёгар олимларидан Саттор Жаббор қабиларнинг бошлаган хайрли илмий ишлари, ёзган китоблари ва таржималари, мақолалари тақдири нима бўлди? Уларнинг оила аъзолари, умр йўлдоши - Маҳбуба Муҳамедова, фарзандлари Дилбархон ва Илҳомбек, Орхон ва Ўсхонлар қандай руҳий ва иқтисодий қийинчиликларни бошдан кечирмадилар дейсиз? Ҳозир унинг биографияси, таржималари ҳақида айрим мақолалар эълон қилина бошлади. Мероси ўрганилиб тўпланмоқда.

Унинг ўғли Орхон Жаббор Ўзбекистон Фанлар Академияси механика институтининг катта илмий ходими сифатида кўп йиллар ишлаб, ҳозир меҳнат нафақасида яшамоқда. Кичик ўғли Ўсхон Саттор Тошкент Политехника институти архитектура факультетининг профессори, кўп йиллар ишлаб, меҳнат нафақасига чиққан. Келини (Орхон Жабборнинг рафиқаси) Муҳбиба Жаббор эса Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатияси университети немис тили кафедраси катта ўқитувчиси, набираси Саттор Орхон ўғли Ўзбекистондаги Германия элчихонасининг ваколатхона бўлими ходими, Соҳилла Орхон қизи немис тили ўқитувчиси, ҳозир Германияда яшайди. 2005 йилнинг июл-август ойларида Орхонбек ўз рафиқаси Муҳбибахон билан бирга қизлари Соҳилланинг уйларида меҳмон бўлиб, оталари ўқиган ва яшаган жойларни зиёрат қилиб қайтдилар. Улар оталарининг шонли илмий-педагогик анъаналарини давом эттириб, жаҳон фан-техникаси, медицина ва тилшунослиги ривожига муносиб ҳисса қўшиб келмоқдалар.

Шерали ТУРДИЕВ

МАШЪУМ ПАЙКАЛАР

Кимёгарнинг тақдири

Икки оғиз муаллиф ҳақида

Ёзувчи Ҳабиб Темировнинг биринчи асари «Хиёбондаги одам» қиссаси чиққанига ҳам йигирма йил бўлди.

Унинг илк қиссаси ҳам ўқувчиларда катта қизиқиш уйғотган, китобхон ёш муаллифнинг биринчи асарини хайриҳоҳлик ва муҳаббат билан кутиб олган эди. Ҳатто адабиёт газетамиз 1985 йилда ўқувчиларнинг фикрини инобатга олиб, бу қисса ҳақида ёш танқидчиларнинг баҳсли фикрларини «Бир асар ҳақида икки фикр» рукни остида эълон қилган эди. Ўшандан бери Ҳабиб Темиров қаламини қўлдан қўйгани йўқ. Ижод оламида ўз йўли, ўз усули, ўз мавзуларини топиш учун тинмай изланди. Бу изланишларида унга журналистика соҳасида ишлаши ҳам қўл келди. Ҳабиб Темиров шундан буён «Қуёш ботаётган пайт», «Журналист хатоси», «Қора қаср асираси» сингари роман ва қиссаларини ёзиб, ўқувчилар ҳукмига ҳавола қилди. Бу асарлар кўпроқ ҳозирги замон бадиий детектив асарлар йўли услубида ёзилган бўлишига қарамай уларда инсон характерлари, ҳаётнинг замонавий ўткир коллизиялари, мафия ва наркобизнес табиати, фель-атвори анча чуқур, қизиқарли ва ҳаётий таҳлил этилади. Ажаб эмаски, бу асарлар ўқувчи томонидан ахтариб, топиб ўқилмоқда.

Ҳабиб Темиров ўзининг янги қиссасини газетамизга тақдим этди. Биз уни ўқувчиларимизга ҳавола қилмоқдамиз. Ўйлаймизки, у сизни бефарқ қолдирмайди.

• *Севги саргузаштлари*

Ҳабиб ТЕМИРОВ

АКРИЙ ЁКИ ҲАҚИҚАТ?

1. ҲУКМ

Талабалик йилларимда бир фаранг киносини кўрган эдим. Янглишмасам, «Қонли тўй» деб аталарди. Унда ёш, хушрўй хушторт топган бойвучча аёлнинг қари эридан қутилиш йўлидаги ранжу коми хусусида ҳикоя қилинган эди. Ўшанда мен фильмнинг воқеасидан кўра режиссёрнинг маҳорати, актёрларнинг ролни қойилмақом қилиб ўйнашига кўпроқ эътибор берган эканман.

Ҳаётда айнан шунга ўхшаш мана бу воқеада ўзим беихтиёр иштирок этиб турган чоғда мен бу ҳақда ёзиш, тасвирлашнинг ўзи нечоғлик оғир эканлигига ишонч ҳосил қилдим...

- Ўрнингиздан туринг, суд келяпти!..

Меҳри темир панжара ортида ҳам худди ўша-ўша... бағоят гўзал эди. Шу топда унинг рангпар юзига қараб, болалигимда кўрган яна бир фильмни эсладим: «Чангда қолган гул»... Аммо бу мудҳиш ҳилқатни ҳозир чангда қолган гулга муқояса этиб бўлмасди. Наинки гулга...

Меҳрини мен илк бор йўлда кўрган эдим. У билан қўшни шаҳарга қатновчи автобусда бирга кетганмиз. У олдинги қатордаги ўриндиқда экан, дафъатан эътибор қилмабман. Иттифоқо орқасига ўгирилиб менга катта-катта кўзларини бир лаҳза, синовчан қадаб ўтди. Ёнидаги йигит унга «Меҳри», деб мурожаат этгани боис исмини билиб олдим. Каттакон кўзлари кўксимга бир лаҳза қадалган эса-да, майин бир из қолдирди, шекилли, қизиқсиндим. Икки ёшнинг суҳбатига беихтиёр эътибор қилдим.

- Меҳри, менинг муҳаббатим чин, ишонинг...

- Ишонганим билан...

- Сиз мени барибир олмайсиз, демоқчимисиз?

- ...

- Мен сизни кечирганман. Фақат... Энди унинг юзига қарамасангиз бўлди.

- Юзи қурсин унинг. Юзига ҳам, изига ҳам қарамайман...

Мен Меҳрининг ифодали гапиришидан тилчи бўлса керак, деб ўйладим. Йигит эса... афсуски, унинг юзини кўролмадим. У олдинга сал эгилиб, имкон қадар паст овозда гапиришга ҳаракат қилар, бироқ овози жарангдор ва ўктам бўлгани учун сўзларини ихтиёрсиз равишда тинглаб ўтирардим.

- Аслида уни ўша номардлиги учун қаматтириб юбориш керак эди. Аммо сизнинг шаънингизга ҳам доғ тушар эди...

Гап авзоидан бу ерда нозик бир сир борлигини англадим. Шу боис суҳбатнинг давомини тинглаш энди ноқулай эди. Бунинг устига йигит овозини яна ҳам пасайтириб гапира бошлади. Мен «гап ўғирлаш»ни йиғиштириб, ўз хаёлларимга берилдим.

Қарангки, орадан уч-тўрт ой ўтгач тасодифан бир тўйда қатнашишга тўғри келди. Ким билсин - бу тасодифмиди, ҳаётнинг муҳим қонуниятими, ҳар қалай ўша никоҳ маросимига мени вилоят прокуратурасининг алоҳида муҳим ишлар бўйича терговчиси - мактабдош ўртоғим Абдували олиб борди.

- Яхши бир шогирдим уйланаяпти. Бирров бориб табриклаб келамиз...

Давра бағоят тўкис ва чиройли эди. Ёрқин чироқлар остида хушнуд чеҳралар. Давра тўридаги алвон гиламга «Ҳукмжон ва Меҳрининг висол оқшомига хуш келибсиз» деб ёзилган. Куёвнинг исми ғалатироқ экан-да, деган фикр ўтди хаёлимдан. Келин - Меҳри. Шошма-шошма, бу... ўша Меҳри эмасмикан? Қарасам... худди ўзи! Узоқдан бўлса-да унинг гўзал қиёфасини аниқ кўрдим. Унга келинлик либоси жудаям ярашган. Яна ҳам очилиб, тиниқлашиб, ойдай тўлишиб, порлаб турарди.

Бизни қўярда-қўймай тўрга, азиз меҳмонлар даврасига ўтқазишди. Куёвнинг отаси билан танишдик. Ўрта ёшлардаги ҳушчақчақ, қора одам экан. Гап орасида «ўғлингизнинг исми нега бунақа», деб сўрадим. Кулди.

- Раҳматлик хотиним судья бўлиб ишлаган. Қай бир жиноят ишини кўраётиб, денг тўлғоқ тутиб қолган. Ана шунда ўзи ҳавас қилиб Ҳукм, деб қўйган.

Ўзиям жа-а ҳукмфармо аёл эди бояқиш. Барвақтроқ ўтиб кетди... Лекин мана ўғлимиз онасининг изидан бориб, унинг орзу-ҳавасини рўёбга чиқараяпти...

Менга табрик учун сўз беришди. Сал ширакайфроқ бўлиб қолган эканманми, гапимнинг охирини жўнроқ ҳазилга айлантирдим.

- Куёвимиз Ҳукмжон келинимиз Меҳрихонга бир умр асирликка ҳукм қилинсин, деганлар қўлларидаги қадаҳларини кўтаришларини сўрайман.

Автобусдаги сирли суҳбат ҳам, тўй ҳам, эҳтимол, маълум вақтдан сўнг ёдимдан чиқиб кетар эди. Чунки касбим тақозосига кўра турмуш чорраҳаларидаги бундай воқеаларга кўп дуч келганман. Бироқ...

Бу гал ундай бўлмади. Бунга икки сабаб бор эди. Биринчиси:

Ўша куни тўйдан барвақтроқ турадиган бўлдигу куёв билан келин ўтирган жойга бориб, Ҳукм билан хайр-хўш қилдик. Шу топда автобусдаги суҳбатни эсладим-у, Ҳукмнинг кўзларига қарадим. У бахтиёр эди. Унинг содда ва самимий нигоҳида қониқиш кўрдим. Бу қониқиш, эҳтимол, ўз орзусига эришганликдан ёки бир қизнинг шаънини сақлаб қолганлиги учун ўз виждоний бурчини бажарганликдан ва балким... Ҳар ҳолда у шод, масрур эди. Иттифоқо келиннинг чеҳрасига разм солдим. ҳарир тўр ортида бир жуфт қора кўзлар ғолибона кулиб турарди. Оҳ, нечоғлик гўзал эди бу музаффар кўзлар. Билмадим, Меҳрихон кимнинг устидан қозонган ғалабаси гаштини сурмоқда эди? Ўша номард, бевафо йигитнингми ва ё... соддадил қишлоқи йигит Ҳукмнингми?

Иккинчи сабаб ҳам кўп кечикмади агар адашмасам. Ўша тўйдан кейин бирон йил ўтдими, камроқми, бир куни терговчи дўстим Абдували ишхонамга ҳовлиқиб кириб келди.

- Ҳа, дўстим, тинчликми? Машқинг пастроқ кўринади?

Абдували терговчи бўлсаям адабиётга жуда қизиқар, шеърлар ёзар, давраларда Алишер Навоий, Гамлет монологларини қойил қилиб ижро этиб юрарди. Бу гал ҳам ўзи сезмаган ҳолдами ё азбаройи ҳаяжонланганиданми монолог ўқиб юборди:

- Э, сўрама, дўстим, мен... мен... писта пўчоғидан кема ясамоқчи бўлиб юрган эканман, мен... мен... адашдим.

- Ҳой, тушунтириброқ гапирсанг-чи, нима бўлди?

- Ҳалиги бола эсингдами, тўйига боргандик, ўша бола пора билан қўлга тушиб қамалди. Эҳ, ифлос! Мен унга қанчалик ишонган эдим-а, қанчалик умидим катта эди-я! Афсус...

- Эҳтимол туҳматдир? Ташкил қилинган-дир?

- Ҳамма бало шундаки, туҳмат ҳам эмас, ташкил ҳам қилинмаган. Ҳаммаси... рисоладагидай. Ўзи сўраб, ўзи айтилган жойга бориб, айтилган ишни қилиб, катта миқдорда порани олаётганда қўлга тушган.

- Энди нима бўлади?

- Нима бўларди, кетди камида ўн йилга!..

Бу воқеа тасаввуримга тикондай санчилиб қолганига сабаблар ана шулар эди. Аммо қўлга кирган зирапчани игна билан ковлаб олиб ташлаш мумкин. Мен ҳам шундай қилдим. Гарчанд бу осон кечмади. Ўзимни мажбур қилдим. Аввалига чинакам эркаклик, мардлик даъво этган бу шоввоз алалоқибат номарднинг ишини қилиб ҳақли жазога мустаҳиқ бўлган экан. Эслаб ўтиришга арзимайди. Аммо...

Кунларнинг бирида қуйидаги мазмунда мактуб олдим:

«Ассалому алайкум, муҳтарам муҳаррир! Ушбу мактубни туҳматга учраб қамалган, айни навқирон ёшида қоқ белидан синдирилган бир инсон ёзмоқда...»

Мактуб Ҳукмдан эди. У ўз хатида нопок инсонларнинг ифлос кирдикорларини фош этмоқчи бўлгани учун мудҳиш туҳматга учраганини ҳаяжон билан баён этганди. Хат охирида шундай жумлалар бор эди:

«Энг алам қиладиган жиҳати - бу туҳматга мен ишонган, эътиқод қўйган одамлар ҳам алоқадор, деган шубҳам бор. Агар омон-эсон кутилиб чиқсам, ҳаммасининг жазосини ўзим бераман...»

(Давоми келгуси сонда)

«ЛАНГУР-ЛУНГУР» НИМАНИ АНГЛАТАДИ

ёхуд Хоразм халфачилик санъатини кимлар ерга урмоқда?

- Тошкентда бўлиб ўтган тўйларнинг бирида Хоразм халфалари бирин-кетин қўшиқлар айтиб, даврани роса қиздиришди, лекин...

- Нимасини айтасиз, хоразмлик халфа қизларнинг ҳаё-ибоси қолмабди. «Лангур-лунгур» қўшиғини эшитиб, оғзим очилиб қолди. Қўшиққа рақс тушаётган аёлнинг хатти-ҳаракатларидан уялиб, биров тескари қаради, яна биров дўпписини ечиб, юзини бекитди...

(Халқ орасидаги суҳбатдан)

Халфачилик фақат Хоразмга хос санъат тури эканлигини яхши биламиз. Халфалар қўлга соз (гармон) олиб куйлашса, уларнинг жарангдор овозига маҳлиё бўлиб қоласиз. Албатта, халқнинг бу ноёб санъати ўзига хос тарихга эга. Энг аввало, халфачилик санъатининг ўзига хослиги шундаки, унда халқнинг орзу-умидлари, қувонч ва ташвишлари ўз ифодасини топган. Ватан, муҳаббат, вафо, дўстлик мавзуларини тараннум қилгувчи қўшиқлар халфачиликда кенг русум бўлган. Аммо бугунга келиб халфачиликнинг ўзига хос самимияти ва бетакрор жозибаси ўрнини беандиша сўзлардан ташкил топган қўшиқлар эгаллаётгани тарихий анъаналаримизга ҳурматсизликдан бошқа нарса эмас.

Хоразм халфачилик санъати тарихи ва унинг кўзга кўринган йирик намоёндалари фаолиятига, ижодига бир назар солиб кўрайлик. Халфачилик санъати тўғрисида гап кетганда, Хивада узоқ йиллар ижод қилган Хонимжон Саидамат қизи (Хоним сувчи), Онажон Солбир қизи (Анаш чўлоқ), Онабиби Отажон қизи (Ожиза), Назира халфа Бойжон қизи (Назир халфа), Амина халфа Қуриёз қизи (Амина халфа) сингари ажойиб санъаткорлар кўз олдимизда намоён бўлади. Бу беназир овоз соҳибаларининг ижоди, фаолияти билан яқиноқ танишиб, ўрганиш бугунги ёш халфалар учун ҳам фарз, ҳам қарз. Анъаналарни ўрганиш ва уларни давом эттириш халққа, унинг ижодкор аҳлига ҳурмат ва эътиборнинг намунасидир.

Ожиза тахаллуси билан ижод қилган Онабиби халфанинг кўзи ожиз бўлса ҳам, қалб кўзи билан дунёни кўра олган, жуда зеҳни ўткир инсон бўлган. Ожиза қўшиқ айтган давралар, тўйлар ҳақиқий шодиёнага айланиб кетган. Унинг узоқ йиллар давомида олиб борган изланишлари, астойдил меҳнатлари билан халфачилик санъати Хивада янада гуллаб-яшнаган. Зокиржон Мадраҳимов, Саъдулла Нурматовнинг «Тар ғунча» китобида Ожизанинг ўз санъатига ҳурмати ва шогирдларига талабчанлиги хусусида шундай маълумот келтирилади: «Назир халфа бундай ҳикоя қилади: «Бир куни аравада тўйга кетиб бораётган эдик. Ўша вақтларда тўйхонага яқин қолганда гармон жўрлигида қўшиқ айтиб кириб бориш одати бор эди. Устозим қўлимга гармонини бериб, ўзинг айтавер, деб қолдилар. Мен соз жўрлигида қўшиқ бошладим. Тўйхонага кириб боргач, ёшларнинг қий-чувлари бошланиб, шовқин-сурон бўлиб кетди. Мен ҳамон қўшиқ айтардим. Қўшиқни тугатиб, аравадан тушдик. Устозим мени бир чеккароқ жойга олиб бор, дедилар. Мен устозни одамлардан ҳоли жойга олиб бордим. Атрофда ҳеч ким йўқми, деб сўрадилар. Мен, ҳеч ким йўқ, деб улгурганим ҳам йўқ эди, чаккамга бир шапалоқ келиб тушди. Устоз қўлимни маҳкам ушлаб, «Агар сен ўз касбингда хийла ишлатадиган бўлсанг, сендан санъаткор чиқмайди, шундай қиладиган бўлсанг, сендай шогирддан воз кечаман», деб қаттиқ койидилар. Ўйлаб қарасам, ҳали, тўйхонага етиб келгач, шовқин-суронда ҳеч ким сезмас, деб қўшиқнинг икки мисрасини қолдирганимни устоз сезган эканлар. Мен зор-зор йиғлаб устоздан кечирим сўрадим ва қайтиб бундай номаъқулчилик қилмадим. Шуни айтишим керакки, устозим қаттиққўл ва талабчан бўлиши билан бирга жуда дилкаш, меҳрибон, олийжаноб одам эдилар.»

> Юқорида айтилганидек, санъаткорлар орасида устоз ва шогирдлик анъаналарига ҳурмат билан қараш яхши бир удумга айланган. Лекин ҳамиша ҳам бу гўзал анъанага амал қилинавермайди. Услуб бир хил, аммо сўзларни бузиш ва бемаза, маънисиз гаплар қўшиб куйлаш ҳолларига чек қўймоқ керак.

Юқорида айтилганидек, санъаткорлар орасида устоз ва шогирдлик анъаналарига ҳурмат билан қараш яхши бир удумга айланган. Лекин ҳамиша ҳам бу гўзал анъанага амал қилинавермайди. Услуб бир хил, аммо сўзларни бузиш ва бемаза, маънисиз гаплар қўшиб куйлаш ҳолларига чек қўймоқ керак.

Хоразмда тўйлар жуда қизиқарли ўтади. Рақсга қолган давра роса қизийди. Яшириб нима қилдик, ҳозир тўйларимиз, аксарият, фақат рақсанинг муқомларини томоша қилиш билан ўтмоқда. Тўй сўнгидаги танга сози эса ортиқча. Рақсга камроқ пул берган эркакнинг чўнтагини бўшатмагунча нари кетмайди. Санъатни пулга сотиш, қолаверса, ўз шаънини ерга ураётганидан ҳам ор қилмай, рақсга тушаверади. Ўзим хоразмлик бўлганим ҳолда, шундай воқеаларга дуч келсам, юрагимдан бир нарса узилгандай бўлади. Шу эл, унинг меҳнаткаш инсонларига ҳурматим ҳаққи ҳам унинг шаънига зиён етишини хоҳламайман. Бирнинг касри мингга бўлмаслиги керак.

- Мен устозим Шукур халфадан кўп нарсаларни ўргандим,-дейди хивалик халфа Роҳатой Хўжаниёзова. - Ҳозир устозим анча қариб қолган бўлсалар-да, уларнинг бебаҳо насиҳатларига амал қиламан. Шунингдек, Уллибиби халфа ва Шукур халфалар Ожизанинг энг иқтидорли шогирдларидан бўлишган. Мен ҳам уларнинг гўзал анъаналарини давом эттириб, элимизга манзур энг сара қўшиқларни айтишга, тўйларни рисоладагидек олиб боришга ҳаракат қиламан.

- Хива халфаларни етказган юрт,-дейди Раъно Оллаберганова. – Мен устозларимнинг йўлидан бориб, кам бўлмаяпман. Ожиза халфани кўрмаган бўлсам ҳам унинг ижодини, услубларини ўрганганим учун ҳам у кишини ўзимга устоз деб биламан. Баъзан шундай вазиятлар бўладики, тўйхона эгаларининг астойдил илтимосларидан сўнг «Лангур-лунгур» қўшиқларини ҳам айтишга мажбур бўламиз. Акс ҳолда, тўй эгалари биздан аразлаб қолишлари мумкин.

Қандай ҳолда бўлмасин, асрий маънавиятимизга, гўзал ва бетакрор санъатимизга путур етказмаслик зарур, деб ўйлайман. Мол-дунёнинг изидан чопиб, маънавиятимизга зарар келтирадиган ҳолатларга йўл қўймаслигимиз керак, момоларимизнинг ўгит ва насиҳатлари, шарқона одоб-ахлоқ, ўзига хос тарбия кундалик эҳтиёжимизга айланмоғи зарур.

Ҳурматли газетхон, бу борада сизнинг фикрингизни билишни истардик.

Дилбар БЕКЧАНОВА,
«Миллий тикланиш»нинг
Хоразм вилояти бўйича мухбири

• *Муштарий илҳоми*

Кузнинг боласиман!

Ўлмасбек Хўжаев

Дерлар нечун руҳи хазинсан,
Сабаб, кузда туғилганман.
Мудом қиш совуғин ўйлайман,
Олдим қаҳратон деб чўчийман.

Ишонмайман келса навбаҳор,
Ёз ёмғири йиғлайди зор-зор,
Мен кузда туғилганман,
Мен кузнинг боласиман.

Ўткинчи анвойи очилишлар ажибдир,
Сўлишни унутган лолалар таажжубдир,
Ўлимни эсламас руҳлар мажруҳдир,
Мен кузнинг боласи...

Мен, менман ўша...
Хазонларнинг буталарда қолган воласи,
Ерга қўшилар чоғда айтган ноласи,
Менман кузнинг боласи, кузнинг боласи!

Умрлар баҳори кузга айланур,
Юракларнинг зардоби тузга айланур,
Дилдаги ўлмас дард сўзга айланур,
Мен кузнинг боласиман, кузнинг боласи...!

Кузатиб яшайман

***

Ғамнинг кўзлари бўлдим,
Дарднинг сўзлари бўлдим,
Мунглилар оҳиман,
Баринг гувоҳиман,
Кузатиб яшайман...

Ғалваларнинг тафтида олов,
Армонларнинг кафтида қалов,
Кимдир ёниб яшайди лов-лов,
Кузатиб яшайман.

Тириклик ташвишида жим
Мен ҳам дунёни кездим.
Сокин кетди шоир муаллим,
Узатиб, кузатиб яшайман.

Сен ишонар ёлғон ҳислар кўп,
Тафтинг тортар бераҳм туслар кўп,
Умринг ичра бундай кузлар кўп,
Ишон, майли кузатиб яшайман.

Мен кимнидир кузатдим,
Мени-да кузатар биров,
Улканларни узатдим,
Узатишга қоларманов...

Кузатиб яшайман
Чин ёлғондан сўлиб,
Тўғри-эгрига кўниб,
Хорланган бир руҳ бўлиб,
Алвидо айтиб кузатаман...
Кузатиб яшайман...!

Бутун олам баҳра олади Сенинг ширин нигоҳларингдан...

Маймун чекишни ташлади

Хитойнинг Сиань шаҳридаги ҳайвонот боғида Ай-ай номли маймун ниҳоят чекишни ташлади.

«Маймунлар ҳам чекадими?» деб ҳайрон бўларсиз, балки. Ҳа, маймунлар ҳам чекаркан. 26 ёшли Ай-ай ўз жуфтидан айрилганидан кейин жуда хомуш бўлиб қолганди. Ҳеч ким унинг кўнглини ололмасди. Бир куни кимдир уни сигарет қолдиғи билан сийлади. Ай-ай ўйлаб ҳам ўтирмай сигаретни одамлардек панжалари орасига олди-да, чека бошлади. Бу машғулот унинг кўнглини бироз хушнуд қилгандек бўлди-ю, шу-шу чекишга одатланди. Томошага келганлар ҳам унга сигарет тортиқ қилишар, ҳеч нарса маймунни сигаретчалик қувонтирмасди.

Орадан 16 йил ўтди. Ай-айнинг тобора кашандаликка мукқасидан кетиши ҳайвонот боғи маъмуриятини ташвишга қўярди. Ниҳоят улар маймунни бу одатидан қайтариш йўлларини излай бошлашди ва таркибида тамакига қарши модда бўлган маҳсулот тайёрлаб, сигарет ўрнида бера бошлашди. Натижа узоққа чўзилмади. Энди Ай-ай сигаретга қайрилиб ҳам қарамайди.

Гулмира ҚОРАБОЕВА

• *Футбол*

Бугун қуръа ташланади

Маълумки, 2007 йилда футбол бўйича Осиё чемпионати баҳслари биринчи маротаба тўртта мамлакат яшил майдонларида ўтказилади: булар Таиланд, Вьетнам, Малайзия ва Индонезиядир. Ўз-ўзидан ушбу юрт терма жамоалари мезбон сифатида чемпионатда қатнашиш ҳуқуқига эга бўлишади.

Миллий терма жамоамиз эса саралаш баҳсларини ўтказади. Осиё Футбол Конфедерациясининг(ОФК) 4 январ куни ўтказиладиган қуръа ташлаш маросимидан олдин терма жамоаларни саватчаларга ажратиш жараёнидан сўнг, биринчи саватчадан ўрин эгаллаган жамоалар, шу жумладан, Ўзбекистон терма жамоаси ҳам саралаш ўйинларини ўз уйида бошлаши маълум бўлди. Футболчиларимиз Осиё чемпионати саралаш баҳсларида 22 феврал куни 4-саватчадан жой эгаллаган жамоа билан Тошкентда беллашади. Бу Фаластин, Шри-Ланка, Хитой Тайпейи, Ҳиндистон, Бангладеш ёки Австралия бўлиши мумкин. Иккинчи тур учрашувлари 1 март куни бўлиб, унда вакилларимиз 2-саватчадаги жамоалардан бирига қарши сафарда ўйнайди. Демак, мазкур учрашувда майдон эгалари Корея, Ироқ, Уммон, Қувайт, Саудия Арабистони ёхуд Қатардан бири бўлиши мумкин. Жаҳон Чемпионати туғагач, узоқ муддатли танаффус ўтиб, яъни 16 август куни Ўзбекистон терма жамоаси яна ўз уйида 3-саватчага жойлаштирилган жамоа билан куч синашади. Қуръа натижаларига қараб, БАА, Яман, Сурия, Ливан, Сингапур ёки Гонконг шу куни бизга рақиблик қилиши мумкин.

4-тур ўйинлари 6 сентябр куни бўлиб, унда учинчи саватчадаги жамоалардан бири вакилларимизни ўз уйида синовдан ўтказади. 5-турни ҳам бош жамоамиз сафарда, 4-саватчадаги жамоалардан бирига қарши саралаш ўйинини давом эттиради. Саралаш баҳсларини футболчиларимиз ўз уйларида якунлашади. 15 ноябр куни, Ўзбекистон терма жамоаси 2-саватчадаги жамоалардан бири билан ўйнайди.

Эслатиб ўтамиз, қуръа ташлаш маросими бугун Малайзия пойтахти Куала-Лумпур шаҳрида ўтказилади. Мазкур тадбир Тошкент вақти билан 17:30 бошланади. Унда Ўзбекистон Футбол Федерацияси "Терма жамоалар" бўлими бошлиғи Алишер Никимбаев ҳам иштирок этади.

Суннатилла ИСЛОМОВ

Ажаб олам

Меҳмонлар учун ихтиро

Дубайдаги «Хард Рок» кафеси ўзининг олти йиллиги арафасида меҳмонларига сахийлик билан туҳфа тайёрлаётир. Шу кунларда бу ерга келган ташрифчилар ҳақиқий вазнсизлик ҳолатини бошдан кечиришлари мумкин. Бунинг учун фақат махсус купонни тўлдириш лозим бўлади. Шу асосда танлов бўлиб ўтади. Унинг ғолиблари эса махсус самолётда мезосферага кўтарилишади. Мезосфера эса ердан тахминан 80 чақирим баландликда жойлашган.

Ушбу сафар 10 минг долларга тушади. Бирдан-бир шарти шуки, вазнсизлик ҳолатидаги учишга даъвогарлар 18 ёшдан катта бўлишлари керак.

Парвоз «муваффақиятли» ўтди

ЖАРнинг маданий марказида ғайриоддий воқеа юз берди. Николас Дю Плой деган кимса «Ritz» меҳмонхонасининг 18-қавати деразасидан тушиб кетган. Шунга қарамай, у нафақат тирик қолган, балки йиқилганидан сўнг ҳушидан кетмаган, ҳатто одамларни ёрдамга ҳам чақирмаган.

Жаҳбланарлиси, у тушган биринчи қават томи зарбани юмшатган. Дю Плойнинг икки қўли, оёғи, шунингдек, бўйин умуртқаси синган. Аммо шифокорларнинг баҳолашича, унинг ҳолатини «қониқарли» деса ҳам бўлади. Полициячиларнинг билдиришича, бу ўринда жиноят ёки ўз жонига қасд қилиш ҳаракати йўқ. Жабрланувчи эҳтиётсизлик оқибатида тушиб кетган.

Ҳалолларга кун йўқ

Ҳиндистондаги Бхопал шаҳрида яшовчи бир хизматчи штат губернаторидан ўз жонига қасд қилишга рухсат беришини сўраб, илтимоснома жўнатди. Молия департаментида котиб ёрдамчиси вазифасида ишлайдиган Винод Шукла ўз қаҳрли номасида қоғозбозлик ва талон-тарожликларга ортиқ чидай олмаслигини, ҳалол ходимларга бу ерда кун йўқлиги, уларни камситишларини айтиб, шунинг учун ҳам бу қора дунёда ортиқ яшолмаслигини билдирган. Лекин у ҳамон жавобини олганича йўқ. Унинг илтимосини олган бошқарма ўзича бу масалани ҳал этолмаслигини билдириб, юқори ташкилотлардан маслаҳат сўраган.

«Мастликни қўй кўтаради»

Грузиялик бир чўпон қўйлари учун ветеринар-врач чақиришга мажбур бўлди. Гап шундаки, вино тайёрловчи қўшниси унга жониворларга озуқа сифатида қайта ишланган узум чиқиндиларини беришни тавсия қилганди. Лекин бунчалик даражага боришини чўпон умуман тасаввур қилмаганди. Озиқлантирилган қўйлар маст бўлиб қолиб, ҳовлида боши айланганча юрар, баъзилари туёқлари қайрилиб, ўрниларидан ҳам туролмай қолишганди. Қўрқиб кетган чўпон дарҳол врачга югурди. Қўйларни кўрикдан ўтказган ветеринар-врач жониворларнинг мастлиги унчалик нохуш оқибатларга олиб келмаслигини айтиб чўпонни тинчлантирди.

Отдан ўзган чопқир

Британиялик марафончи тарихда отни қувиб ўтган биринчи инсон сифатида тан олинди. Хью Лобб 35 километр йўлни икки соату беш минут ва 19 секундда югурганча босиб ўтди. Бу вақтда эса энг чопқир от маррага ундан 12 минут кечроқ етиб келди. Лондонлик чопқир мукофот сифатида 25 минг фунт-стерлингни қўлга киритди. Ғолиб бу пулларга югуриш учун янги оёқ кийим сотиб олмоқчи эканини айтди.

Г.ДИЛМУРОДОВА тайёрлади

• *Япончa муолажа*

Японлар узоқ умр кўриш бўйича америкаликларни, Европа халқларини ҳам ортда қолдириб биринчи ўринга чиқиб олганидан бохабармисиз? Албатта, бунинг сабаби нимада экан, деган савол туғилиши табиий.

ЎЗИНГИЗНИ УРИНГ!

Хоҳ ишонинг, хоҳ ишонманг, японлар узоқ яшаётганликларининг сабаби улар ўзларини калтаклаб туришларида экан. Бу гап ҳазил эмас, чиндан ҳам улар ўзларини уриб туришади. Яна худонинг берган куни. Бунинг устига шунчаки қўллари билан эмас, ёғоч болғача ёки резина тўқмоқлар билан уриб туришади.

Техник мўъжизалар билан бутун дунёни ҳайратга солаётган японларнинг устидан кулманг. Ўзини ўзи савалашнинг соғлиқ учун фойдаси катта экан. Бу табобат усули японларга боболаридан қолган мерос эканини кўпчилик яхши билмаса керак. Бундан минг йиллар аввал яшаган япон деҳқонлари ҳам куни бўйи шолипояларда сув кечиб, кечқурун уйга келганларида ёғоч болғача билан ҳар икки товонларига юз мартадан уриб қўяр эканлар. Ана шу оддийгина муолажадан кейин оёқларнинг чарчоғи чиқиб, танага ёқимли бир қувват ёйиларкан.

Ана шу лаззат оғушида уйқуга кетган деҳқонлар то тонггача безовта бўлмай мазза қилиб ухлаганлар ва анча бардам бўлиб уйғонганлар. Замонавий тиббиёт узоқ умр кўришда бу ихтиёрий калтаклашнинг аҳамияти анчагина эканлигини тан олди ва унинг одамлар учун манфаатли янги жиҳатларини ҳам кашф этди. Жумладан, у қон босимини тушираркан, жиззакиликни ва жунжикишни йўқотар экан. Бундан ташқари, аёлларнинг климакс даврида ҳам фойда бераркан.

МАНСУБА тайёрлади.

(Газетанинг навбатдаги сони 18 январда чиқади)

Муассис: Миллий тикланиш демократик партияси

Бош муҳаррир: Иброҳим ҒАФУРОВ | Бош директор: Дилмурод ҚИРҒИЗБОЕВ

Таҳрир ҳайъати:
Қаландар АБДУРАҲМОНОВ, Хуршид ДЎСТМУҲАММАД, Раъно ЗАРИПОВА, Хайринисо МИРЗАЖОНОВА, Шарифа САЛИМОВА, Абдунаби СИДДИҚОВ, Жаннат ТОШМАТОВА, Олим ЎСАРОВ, Мунира ҚОРИЕВА

Газета 014-рақам билан рўйхатдан ўтган. Буюртма: Г – 325. Ҳажми 2 босма табоқ. Адади 2056 Сотувда эркин нархда

Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Саҳифаловчи: Шерзод ҲАЙИТМУРОДОВ

Босишга топшириш вақти 20.00 Нашр кўрсаткичи – 158

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32 уй

Телефонлар: қабулхона – 133-67-51, 136-56-29, бўлим – 136-58-80, реклама ва эълонлар бўлими – 136-58-73

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди. Манзили: Тошкент шаҳри, Буюк Турон кўчаси, 41-уй

Босишга топширилди 20.00